

Marine
Stewardship
Council

Białe ryby w Programie MSC Raport 2024

Analiza światowego rynku białych ryb ze zrównoważonych połowów,
najnowsze dane rynkowe oraz studia przypadków z rybołówstw
na całym świecie

Spis treści

Białe ryby w Programie MSC

Lider globalnej branży	4
Wzrost popularności ryb białych z certyfikatem MSC	5
Silna dynamika rynku	6
Analiza rynku i gatunków	7
Analiza według regionów	8
Kurs do 2030 roku	9
Ważne aspekty pozyskiwania ryb	11
Wyznaczanie standardu	13
Dlaczego warto wybrać certyfikat MSC?	14
Motywacja dla rybaków	15
Spełnione warunki	17

Wpływ na ekosystemy morskie

Studium przypadku: Sygnalizacja dla bezpieczeństwa ptaków morskich	19
Studium przypadku: Powrót do zrównoważonych praktyk	21
Studium przypadku: Angażowanie społeczności	22
Studium przypadku: Kontrola przynosi korzyści	23
Studium przypadku: Wpływ francuskiego rynku na certyfikowane połowy na Islandii	25
Studium przypadku: Pasma sukcesów	26
Studium przypadku: Najwyższe noty dla wytrwałego rybołówstwa	28
Studium przypadku: Nowoczesne podejście	29
Studium przypadku: Długoterminowe zobowiązanie	30

Analiza rynku białych ryb

Perspektywa konsumentów	33
Twoja kolej...	34

Białe ryby w pigułce

Kluczowe gatunki białych ryb	36
Rodzaje narzędzi połowowych	39
Załącznik	41
Glosariusz	42

Białe ryby w Programie MSC

- Ponad 6 mln ton złowionych białych ryb z certyfikatem MSC
- 74% światowych połowów ryb białych posiada certyfikat MSC
- Ponad 70% produktów z białych ryb z certyfikatem MSC to produkty mrożone

Zrównoważone połowy białych ryb: Globalny lider

Białe ryby są pionierem w programie MSC. Jednymi z pierwszych gatunków, które pojawiły się na światowych rynkach z certyfikatem MSC na dużą skalę były: miruna nowozelandzka, morszczuk południowoafrykański i mintaj z Alaski. Połowy tych gatunków stanowią fundament, na którym w ciągu ostatnich 25 lat rozwinął się program MSC. Dzięki nim na rynki mogły trafić niezależnie certyfikowane, zrównoważone produkty rybne, a certyfikat MSC na produktach pozwolił konsumentom w prosty sposób podejmować dobre dla środowiska decyzje przy zakupie ryb i owoców morza.

Niniejszy raport zawiera konkretne przykłady i istotne dane pokazujące wieloletnie dokonania rybołówstw ryb białych. Rybołówstwa te były jednymi z pierwszych, które uzyskały certyfikat MSC i od tej pory utrzymują wysoki poziom najlepszych światowych praktyk rybackich. Poszczególni rybacy przyjmują długoterminową perspektywę swoich działań i dokonują zdecydowanych wyborów, które zapewniają zrównoważone zarządzanie oceanami, zabezpieczenie miejsc pracy i gatunków morskich dla przyszłych pokoleń.

Pod wpływem efektów tych działań powstały warunki, które umożliwiły innym rybołówstwom, poławiającym szerokie spektrum gatunków, ubieganie się o certyfikat MSC. Przetwórcy i producenci produktów rybnych mogą teraz stawiać certyfikację jako główny warunek przy zakupie surowca, rybacy mogą dostrzegać wyraźne korzyści biznesowe z przystąpienia do oceny na potrzeby certyfikacji, a konsumenci mogą odgrywać coraz większą rolę w nagradzaniu certyfikowanych firm i rybaków.

Liczb nie da się ignorować. W 2023 r. ponad 6 mln ton złowionych białych ryb posiadało certyfikat MSC, co odpowiada 74% komercyjnych połowów dzikich stad białych ryb. Gatunki takie jak dorsz, mintaj, plamiak, morszczuk i czarniak cieszą się dużym popytem na rynku, ponieważ sprzedawcy detaliczni oferują konsumentom coraz szerszy wybór produktów z certyfikatem MSC: od mrożonych filetów po dania gotowe do spożycia.

Organizacja pozarządowa MSC jest dumna ze współpracy z najlepiej zarządzanymi rybołówstwami białych ryb na świecie. Dzięki ciężkiej pracy i zaangażowaniu naszych Partnerów, każdy element łańcucha dostaw białych ryb jest bardziej stabilny niż jeszcze ćwierć wieku temu. Wprowadzono już wiele usprawnień, ale prace nad dalszym rozwojem nie ustają. Aktywne wdrażanie teorii zmian MSC oznacza, że każdy może odegrać swoją rolę w ochronie ekosystemów morskich, jednocześnie delektując się produktami pochodzącymi z mórz i oceanów. ●

Rosnące połowy białych ryb z certyfikatem MSC

74%

światowych połowów białych ryb posiada certyfikat MSC

4%

światowych połowów białych ryb jest zaangażowanych w Projekty Udoskonalania Rybołówstwa, tzw. FIP (podstawowe lub kompleksowe)

21%

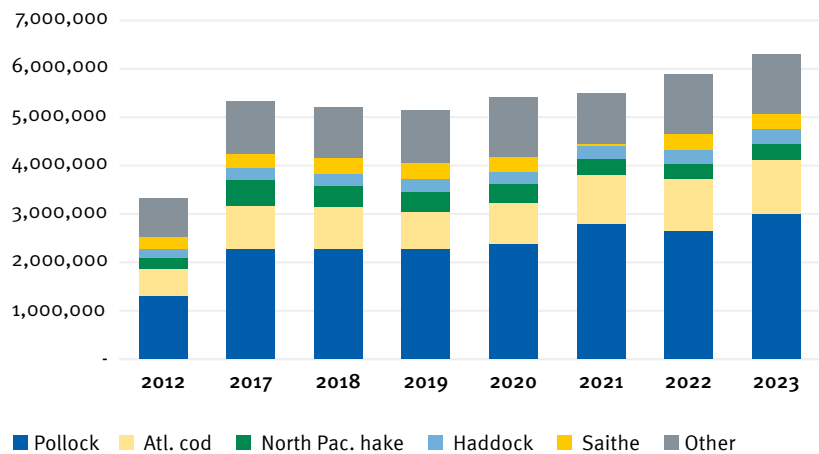
światowych połowów białych ryb nie posiada certyfikatu MSC, nie jest w trakcie oceny pod kątem zgodności ze Standardem MSC, ani nie jest zaangażowanych w projekty FIP

Excludes In-transition to MSC and suspended catch

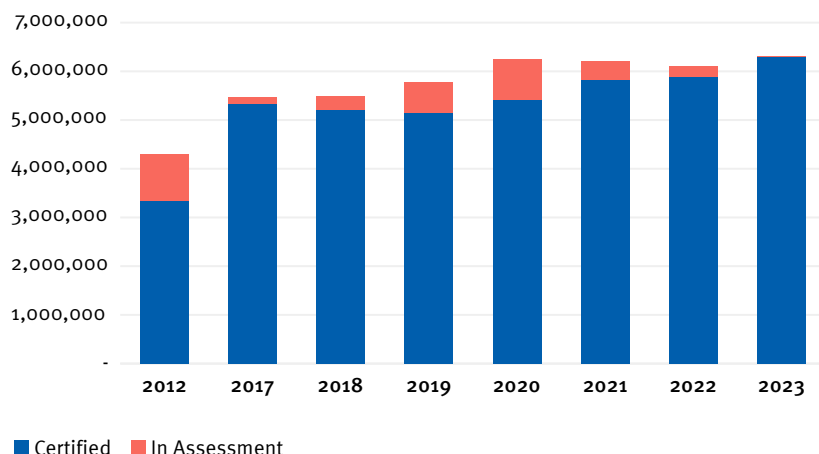
„Konsumenci przywiązują coraz większą wagę do zrównoważonego rozwoju. Ludzie chcą wiedzieć, gdzie i jak poławia się ryby, które trafiają na ich talerz, a my popieramy to w 100%.”

Doug Paulin, Prezes Sealord, Nowa Zelandia

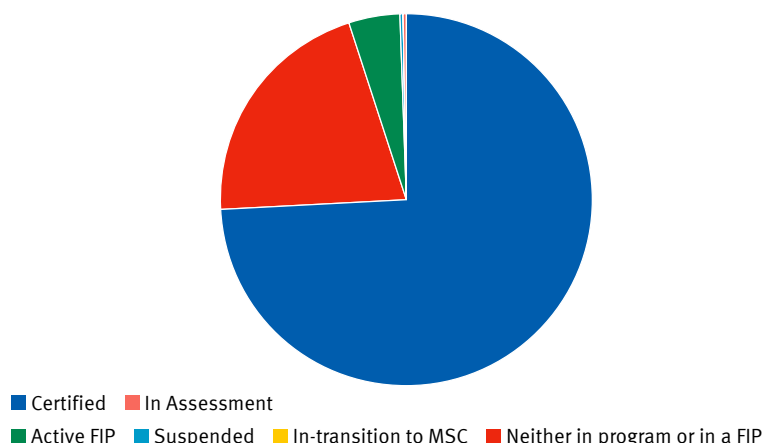
Wolumen certyfikowanych połowów białych ryb, w tonach

Wzrost wolumenu białych ryb w programie MSC, w tonach

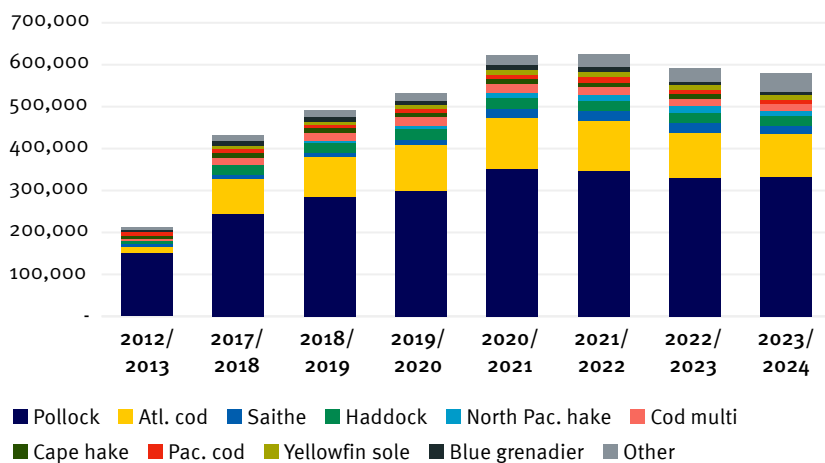

Połowy białych ryb według kategorii (stan z końca 2023 r.)

Silna dynamika rynku

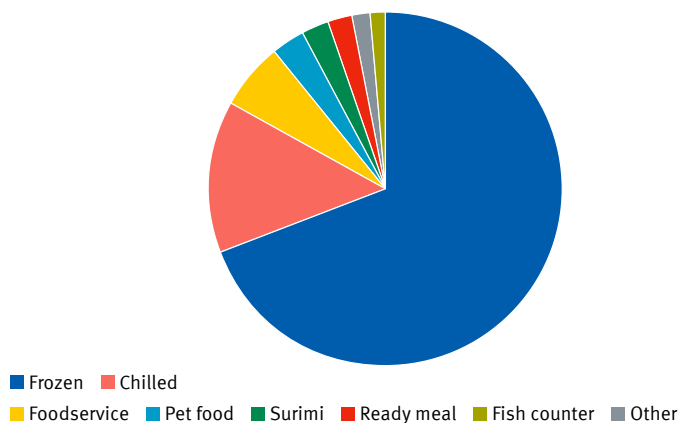
Wolumen produktów MSC z białych ryb wg gatunku

Wolumen produktów MSC z białych ryb w poszczególnych krajach

Country	Total whitefish volume (2023/24)
Germany	112,264
France	104,119
United Kingdom	97,584
United States	68,599
Italy	42,164
<Multiple>	33,884
Poland	18,776
Spain	16,208
Portugal	15,453
Sweden	15,380

Produkty MSC z białych ryb wg kategorii produktu, 2023/2024

istock

Analiza rynku i gatunków białych ryb

381

marek oferuje mintaja z certyfikatem MSC

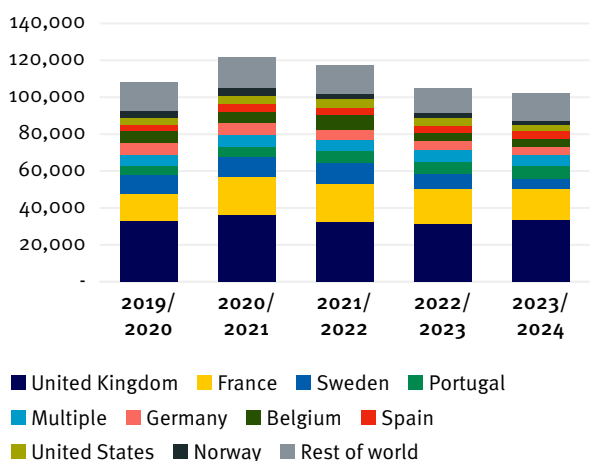
442

marki oferują dorsza atlantyckiego z certyfikatem MSC

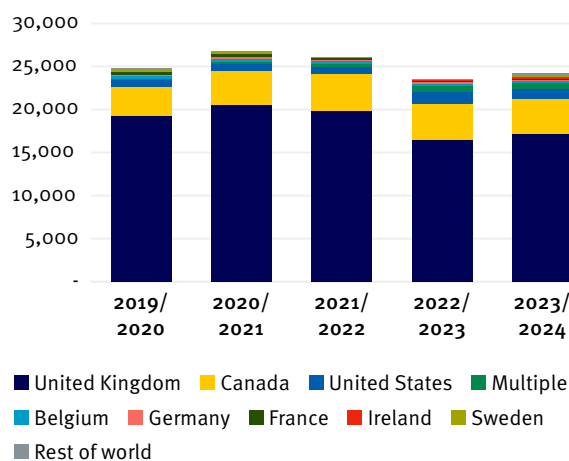
155

marek oferuje czarniaka z certyfikatem MSC

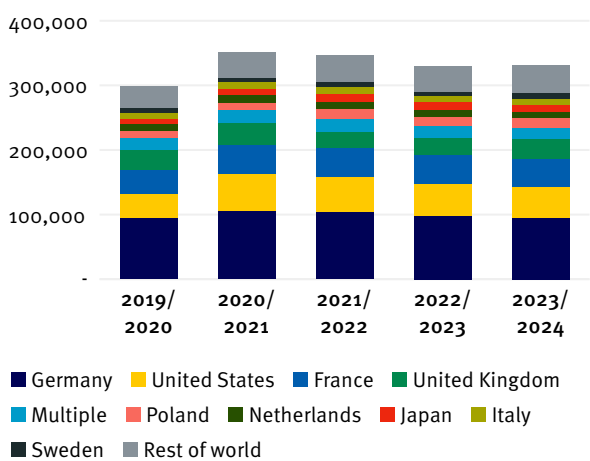
Dorsz atlantycki z certyfikatem MSC, w tonach

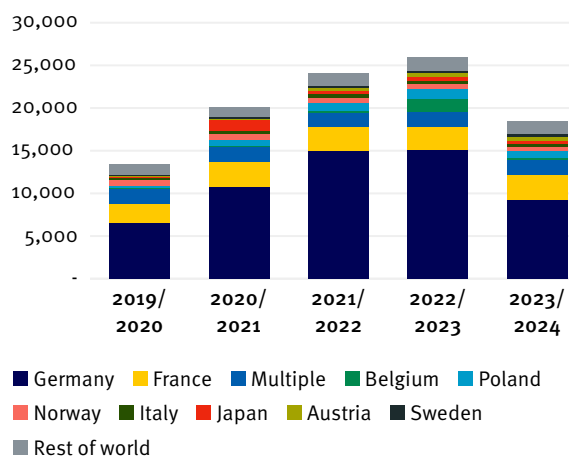
Plamiak z certyfikatem MSC, w tonach

Mintaj z certyfikatem MSC, w tonach

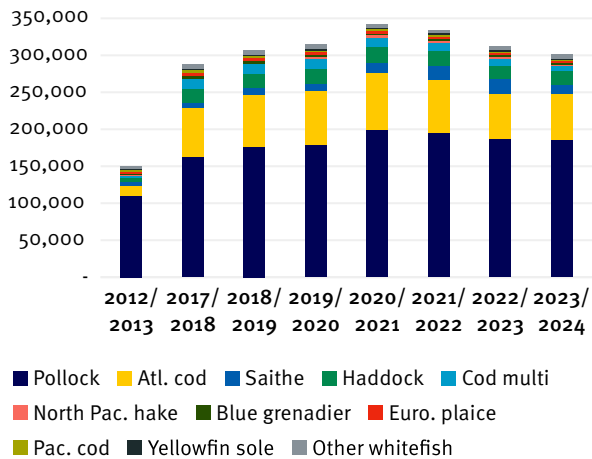

Czarniak z certyfikatem MSC, w tonach

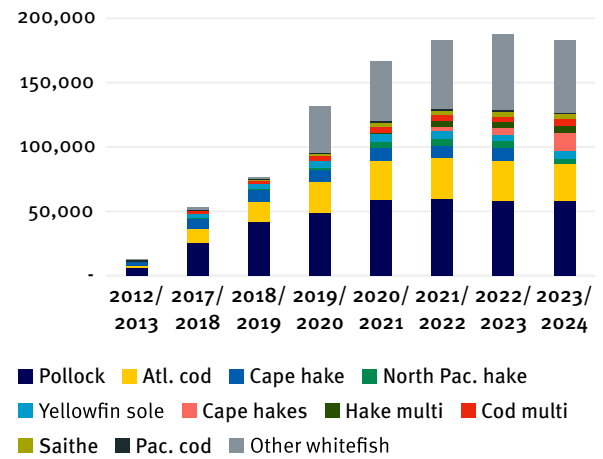

Analiza rynku białych ryb według regionów

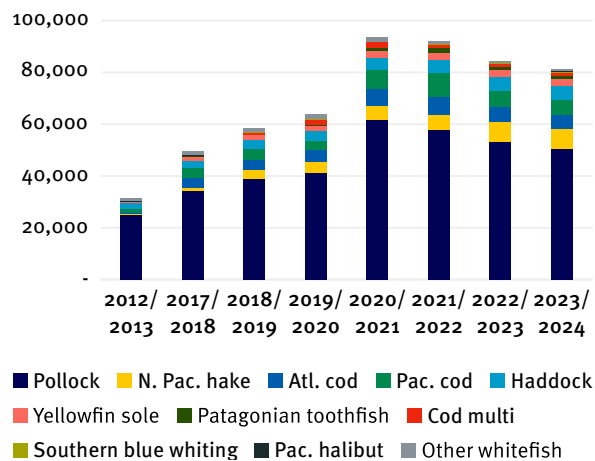
Wolumen białych ryb z certyfikatem MSC w Europie Północnej i Środkowej

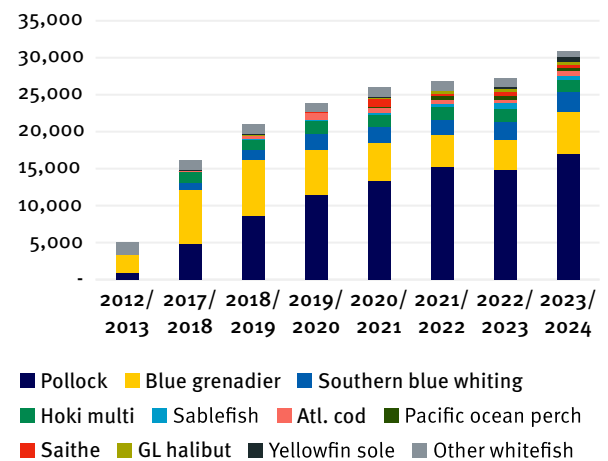
Wolumen białych ryb z certyfikatem MSC w Europie Południowej i regionie AMESA

Wolumen białych ryb z certyfikatem MSC w Ameryce Płn., Śr. i Płd.

Wolumen białych ryb z certyfikatem MSC w regionie Azji i Pacyfiku

Shutterstock

Kurs do 2030 roku

Od początku działalności MSC, rybołówstwa białych ryb odgrywają kluczową rolę w udowodnieniu, że połowy morskie mogą być zrównoważone. Obecnie białe ryby stanowią ponad połowę wolumenu ryb i owoców morza certyfikowanych zgodnie ze Standardem Zrównoważonego Rybołówstwa MSC lub będących w trakcie oceny lub wstępnej certyfikacji programu przejściowego MSC (ITM)*.

Poławiane w zrównoważony sposób dorsz, mintaj, morszczuk, plamiak i inne gatunki białych ryb są niezwykle ważne dla zapewnienia obfitości życia morskiego i dobrej kondycji oceanów. Białe ryby mają istotne znaczenie dla realizacji wizji MSC, zgodnie z którą do końca obecnego dziesięciolecia należy objąć zrównoważonymi połowami jedną trzecią światowej populacji dziko żyjących ryb.

Doskonałe praktyki

Długotrwałe, utrzymujące się na wysokim poziomie praktyki zarządzania rybołówstwami białych ryb pomogły stworzyć rosnący globalny rynek ryb i owoców morza pozyskiwanych w sposób zrównoważony.

Tylko w ciągu ostatnich trzech lat w certyfikowanych rybołówstwach białych ryb wprowadzono 136 usprawnień w praktykach połowowych, zmniejszających przyłów oraz przynoszących korzyści ekosystemom i siedliskom, gatunkom zagrożonym i chronionym.

Przyjmując perspektywę roku 2030, warto przeanalizować inwestycje i postępy poczynione przez rybołówstwa białych ryb, aby korzystając z tych informacji, odpowiednio kierować dalszymi wysiłkami na rzecz realizacji naszej wizji.

Realizacja celów

Nasz cel na rok 2030 jest ambitny, ale jego osiągnięcie ma kluczowe znaczenie, ponieważ pomoże zapewnić stale rosnącej ludności świata zdrowe i odżywcze, niskoemisyjne białko. 203 rybołówstwa białych ryb współpracują z MSC, przyczyniając się do globalnego bezpieczeństwa żywnościowego i wsparcia społeczności, których źródła utrzymania są od nich zależne.

„Nasza działalność opiera się na zrównoważonych połowach i wszyscy musimy ostrożnie korzystać z zasobów morskich. Dlatego stale poszerzamy naszą ofertę certyfikowanych produktów z morza pochodzących ze zrównoważonych źródeł.”

Andreas Kremer, Dyrektor ds. komunikacji, Deutsche See, Niemcy

Osiągnięcie naszego celu w znaczący sposób przyczyni się również do realizacji Celu Zrównoważonego Rozwoju ONZ nr 14 – Życie pod wodą. Z uwagi na to, że białe ryby są głównymi poławianymi gatunkami, stanowią one kluczowy element osiągnięcia tego celu.

Pokonywanie wyzwań

Trzeba będzie stawić czoła licznym przeciwnościom. Stan zasobów oceanów ulega zmianom szybciej niż kiedykolwiek wcześniej ze względu na zmianę klimatu i przekształcające się ekosystemy. Zagrożenia te wymagają starannego zarządzania, zwłaszcza w przypadku różnic w uwarunkowaniach prawnych.

Konsumenci doświadczają skutków zmiany klimatu i przełowienia, a z naszego badania konsumenckiego wynika, że wielu z nich obawia się, że ich ulubione ryby znikną z mórz i oceanów w przeciągu 20 lat.

Z perspektywy rynku, inflacja i rosnące koszty życia miały w ostatnich latach negatywny wpływ zarówno na branżę połowową, jak i na konsumentów. Jednak sprzedaż w niektórych segmentach, takich jak białe ryby mrożone i chłodzone, pozostała stabilna. Było też kilka „wielkich zwycięstw”: tylko w zeszłym roku McDonald’s w Chinach wprowadził produkty z certyfikatem MSC we wszystkich swoich pięciu tysiącach restauracji, podążając za podobnymi zobowiązaniami podjętymi wcześniej w Europie, Ameryce Północnej i Japonii.

Wspólna praca

Spełnianie standardu MSC jest wynikiem intensywnych prac branży połowowej we współpracy z organami publicznymi w celu wdrożenia w życie kluczowych elementów certyfikowanych rybołówstw i pokazania ich stałego zaangażowania w zrównoważony rozwój. Długofalowe zaangażowanie rybołówstw poławiających białe ryby w program MSC i postępy dokonane na przestrzeni ostatnich 25 lat pokazują wartość długoterminowych zobowiązań.

Misja MSC została stworzona w celu wykorzystania pozytywnego wpływu sił rynkowych w formie popytu konsumentów na zrównoważone produkty i zachęcenia ich do zaangażowania się w ochronę oceanów. Każdy podmiot w łańcuchu dostaw w programie MSC odgrywa istotną rolę w dążeniu do tego, aby certyfikowane połowy białych ryb przyczyniły się do realizacji naszego celu na rok 2030.

MSC z ogromną chęcią rozpocznie współpracę z kolejnymi partnerami, aby wykorzystać istniejące sukcesy, zidentyfikować nowe możliwości rynkowe, sprostać wyzwaniom nadchodzącej dekady i zapewnić bogactwo życia w naszych oceanach. ●

** Projekt pilotażowy ITM dobiega końca, a od 29 października 2024 r. program został przemianowany na program doskonalenia MSC (MSC Improvement Program).*

Ważne aspekty pozyskiwania ryb

Standard Łańcucha Dostaw

Standard Łańcucha Dostaw MSC gwarantuje, że produkty oznaczone niebieskim znakiem pochodzą z połowów certyfikowanych przez MSC jako połowy zrównoważone. System ten jest najlepszą metodą zapobiegania oszustwom i przedostawianiu się do łańcucha dostaw nielegalnych produktów jako certyfikowane. Pomaga chronić konsumentów i wysiłki wszystkich tych, którzy ciężko pracują, aby nasze oceany tętniły życiem.

Przejrzysty łańcuch dostaw jest kluczem do realizacji wizji MSC dotyczącej zdrowych oceanów i dostarczania konsumentom produktów ze zrównoważonych połowów. Program MSC daje taką gwarancję poprzez certyfikację łańcucha dostaw. Warunkiem tej gwarancji jest uzyskanie przez każdą firmę w łańcuchu dostaw certyfikatu zgodności ze Standardem Łańcucha Dostaw MSC. Zapewnia to nieprzerwany ciąg, w którym certyfikowane produkty z ryb i owoców morza są identyfikowalne, rejestrowane i oddzielane od produktów niecertyfikowanych. Proces taki gwarantuje, że wyłącznie certyfikowane produkty są sprzedawane z oznakowaniem ekologicznym MSC.

Zmiana klimatu

Skutki zmiany klimatu, takie jak ocieplenie i zakwaszenie oceanów, mogą zagrozić ekosystemom morskim i połowom. Niemniej jednak należy

zrozumieć, że chociaż zmiana klimatu będzie miała negatywny wpływ na niektóre gatunki, może mieć pozytywny wpływ na inne, bardziej zdolne do przystosowania się do zmian w środowisku morskim. W obu scenariuszach istnieje jednak zagrożenie dla zrównoważonego rozwoju, jeżeli zarządzanie rybołówstwem nie będzie w stanie dotrzymać kroku zachodzącym zmianom i dostosować się do nich poprzez podejmowanie właściwych działań w przypadku spadku populacji lub poprzez regulowanie i monitorowanie wpływu połowów na stada ryb.

Jako przykład może posłużyć jedna z najdłuższych znanych fal upału u wybrzeży Pacyfiku w USA, w latach 2014-2016, kiedy populacja dorsza pacyficznego w Zatoce Alaski doświadczyła nagłego spadku biomasy o prawie 80%. Fala upałów trwających 711 dni była tak uporczywa, a jej skutki tak rozległe w całej sieci pokarmowej, że zyskała przydomek „Blob” (plama ciepłej wody). W reakcji na ocieplenie wód amerykańska Narodowa Służba Rybołówstwa Morskiego (NMFS) ograniczyła połowy dorsza na Pacyfiku. Dzięki temu biomasa się odbudowała i po pewnym czasie połowy zostały wznowione. Ostatnie badania (Laurel i Rogers, 2020*) potwierdziły, że odnotowany spadek biomasy był wynikiem negatywnego wpływu ocieplenia wód na młode osobniki, co stanowi wyraźne ostrzeżenie przed skutkami zmiany klimatu nawet dla dobrze zarządzanych łowisk i zdrowych populacji.

Przyłół

Ryby żyją w ekosystemach cechujących się występowaniem wielu gatunków, więc wszędzie tam, gdzie odbywają się połowy, zawsze istnieje możliwość przypadkowego schwytania gatunków, które nie są celem połowu (co potocznie nazywane jest przyłółem).

Nawet w przypadku zgodnych z przepisami wielogatunkowych połowów, niektóre z poławianych gatunków mogą podlegać dodatkowym ograniczeniom. Najczęściej dobrze zarządzane rybołówstwo kontroluje swój wpływ na gatunki stanowiące przyłół za pomocą rygorystycznych wymogów w zakresie gromadzenia danych, limitów połowów lub przepisów ograniczających poławianie na niektórych akwenach, aby zapewnić ochronę populacji przed przypadkowym zniszczeniem. Należy zdecydowanie unikać przyłółu gatunków zagrożonych lub chronionych, aby zapewnić ich ochronę i odbudowę.

Certyfikowane rybołówstwa są poddawane ocenie, w celu sprawdzenia czy nie zagrażają odbudowie gatunków zagrożonych lub podlegających ochronie (ang. ETP - Endangered, Threatened, and Protected species). Jednak nawet w przypadku przyłółu gatunków nieobjętych ochroną, rybołówstwa muszą zapewnić, że ich działania nie zaszkodzą utrzymaniu populacji w stanie zrównoważonym.

Trałowanie denne

Trałowanie denne jest jedną z najpowszechniejszych metod połowu na świecie. Polega na ciągnięciu sieci po dnie morskim lub tuż nad nim i stanowi metodę połowową ponad jednej czwartej światowych

morskich połowów. Podobnie jak w przypadku każdego innego dozwolonego typu narzędzi, połowy przy użyciu wólków dennych mogą być certyfikowane jako zrównoważone, pod warunkiem, że spełniają wymagania Standardu Zrównoważonego Rybołówstwa MSC – muszą wykazać, że narzędzia te nie powodują poważnych lub nieodwracalnych szkód w strukturze i funkcji siedlisk dna morskiego.

Narzędzia połowowe mające kontakt z dnem morskim mogą powodować trwałe uszkodzenia wolno rosnących, delikatnych gatunków, takich jak piórowki, koralowce i trawy morskie. Dlatego właśnie tak ważne staje się uczestnictwo w programie MSC i związana z nim motywacja do poprawy praktyk połowowych – zarówno przed certyfikacją, jak i po niej, w postaci dodatkowych warunków koniecznych do utrzymania certyfikatu MSC. Włączenie tak powszechnej formy połowów do programu MSC pozwala na ocenę tych praktyk zgodnie z rygorystycznymi wymogami Standardu Zrównoważonego Rybołówstwa MSC. Dzięki temu partnerzy MSC mogą skutecznie dbać o zdrowie ekosystemów dna morskiego na całym świecie.

Standard Zrównoważonego Rybołówstwa MSC klasyfikuje również siedliska według stopnia ich wrażliwości i zdolności do regeneracji po połowach oraz wymaga, aby połowy odbywały się z dala od wrażliwych siedlisk. W przypadkach, w których połowy są prowadzone w miejscach, gdzie może dojść do oddziaływania na wrażliwe siedliska, należy wykazać, że stosowane są środki ostrożności, aby ich funkcjonowanie nie zostało w istotny sposób zaburzone. ●

** Laurel & Rogers, CJFAS 2020 Utrata siedlisk trałowych i rekrutacji dorsza pacyficznego podczas fali upałów w Zatoce Alaska
<https://doi.org/10.1139/cjfas-2019-0238>*

Wyznaczanie standardu

Standard Zrównoważonego Rybołówstwa MSC to efekt ponad 25 lat współpracy z naukowcami, branżą rybacką oraz grupami zajmującymi się ochroną przyrody. Odzwierciedla on uznane na całym świecie najlepsze praktyki połowów i zarządzania rybołówstwem. Obecnie na całym świecie 550 rybołówstw posiada certyfikat MSC, dzięki czemu Standard Rybołówstwa MSC stał się wiodącym systemem certyfikacji połowów dzikich ryb.

Trzy zasady Standardu MSC:

Zasada 1: Zdrowe stado ryb

Rybołówstwo musi funkcjonować w sposób pozwalający na połowy bez nadmiernej eksploatacji zasobów.

Zasada 2: Wpływ na środowisko

Połowy muszą być zarządzane w sposób pozwalający na utrzymanie struktury, produktywności, funkcji i różnorodności ekosystemu, od którego zależy rybołówstwo.

Zasada 3: Skuteczne zarządzanie rybołówstwem

Każde rybołówstwo musi przestrzegać wszystkich przepisów lokalnych, krajowych i międzynarodowych oraz posiadać skuteczny system zarządzania.

MSC dokonuje okresowych przeglądów Standardu Zrównoważonego Rybołówstwa, aby upewnić się, że nadal odzwierciedla on najnowsze osiągnięcia naukowe, rozwój i wykorzystanie najlepszych praktyk

w zarządzaniu rybołówstwem oraz wszelkie inne wyzwania dla oceanów.

W jaki sposób oceniane są rybołówstwa w odniesieniu do Standardu MSC?

Standard Zrównoważonego Rybołówstwa MSC stosuje 25 wskaźników efektywności, wpisanych w trzy wymienione powyżej zasady. Podczas procesu oceny, przeprowadzanego przez niezależne jednostki certyfikujące (ang. CABs), rybołówstwu przyznawane są punkty za każdy wskaźnik efektywności. Do uzyskania certyfikatu rybołówstwo musi uzyskać co najmniej 60 punktów za każdy wskaźnik efektywności i średnio 80 punktów dla każdej z trzech podstawowych zasad.

Wynik punktowy	Poziom
100	Najlepsze praktyki
80-99	Dobra praktyka
60-79	Minimalna dopuszczalna praktyka, wymagane ulepszenia
Poniżej 60	Niedostateczny poziom

Warunki certyfikacji

Jeżeli oceniane rybołówstwo uzyska od 60 do 79 punktów w odniesieniu do któregośkolwiek ze wskaźników efektywności, zostaje zobowiązane do udoskonalenia prowadzenia połowów, tak aby w okresie kolejnych pięciu lat uzyskać wynik co najmniej 80 punktów. ●

Dlaczego warto wybierać certyfikat MSC?

KLUCZOWE POJĘCIA

Standard Łańcucha Dostaw MSC: Certyfikacja zgodności ze Standardem Łańcucha Dostaw MSC zapewnia nieprzerwany łańcuch, w którym certyfikowane ryby i owoce morza są łatwe do zidentyfikowania, oddzielone od produktów niecertyfikowanych i można prześledzić ich drogę do innej certyfikowanej firmy.

Certyfikacja MSC przynosi korzyści na każdym z etapów w łańcuchu dostaw, od połowów po konsumentów. Daje on szereg gwarancji, które mogą się różnić w zależności od roli jaką odgrywasz w utrzymaniu zrównoważonych połowów w naszych oceanach.

Korzyści z certyfikacji MSC dla różnych interesariuszy.

Dla rybołówstw:

- Pokazanie, że połowy prowadzone są w zrównoważony i dobrze zarządzany sposób, oraz że podlegają regularnej kontroli przez niezależne jednostki certyfikujące pod kątem zgodności ze Standardem MSC.
- Potwierdzenie, że połowy zarządzane są w sposób zgodny z powszechnie przyjętymi najlepszymi globalnymi praktykami.
- Sprostanie rosnącemu popytowi na ryby i owoce morza pochodzące ze zrównoważonych połowów.

Dla firm w łańcuchu dostaw:

- Zapewnienie zrównoważonych dostaw surowca, co pozwala utrzymać działalność firmy i chronić miejsca pracy w perspektywie długoterminowej.
- Sprostanie globalnemu popytowi na niezależną certyfikację ryb i owoców morza pochodzących ze zrównoważonych połowów.

- Zarządzanie ryzykiem w łańcuchu dostaw w celu uniknięcia produktów pochodzących z nielegalnych, nieregulowanych i nieraportowanych połowów (NNN).

Dla firm będących właścicielami marek i sieci handlowych:

- Pokazanie klientom zrozumienia wyznawanych przez nich wartości i podejmowania działań, aby po wyjść naprzeciw.
- Zarządzanie ryzykiem związanym z dostawami i utratą reputacji – certyfikat MSC gwarantuje, że sprzedawane produkty pochodzą ze zdrowych stad, poławianych w zrównoważony sposób bez negatywnego wpływu na ekosystem, a połowy są dobrze zarządzane.
- Zapewnienie godnego zaufania łańcucha dostaw – Certyfikat Łańcucha Dostaw MSC pomaga zapobiegać połowom NNN i niewłaściwemu znakowaniu produktów.

Dla organizacji pozarządowych:

- Stymulowanie pozytywnych zmian w rybołówstwach na całym świecie i możliwość wywierania wpływu na sposób, w jaki są zarządzane.
- Weryfikacja i pewność, że marki handlowe i dostawcy zaopatrują się w zrównoważone produkty.
- Posiadanie globalnego narzędzia do wspierania realizacji wyznaczonych celów.

Dla konsumentów:

- Prosty sposób, dzięki któremu mogą łatwo rozpoznać certyfikowane produkty z ryb i owoców morza, pochodzących ze zrównoważonych połowów.
- Możliwość wspierania tych rybaków, którzy poławiają w sposób zrównoważony, minimalizują przyłów i działają na rzecz zachowania zdrowych ekosystemów.
- Zapewnienie przyszłym pokoleniom dostępu do ryb i owoców morza, poprzez ochronę zasobów i zabezpieczenie źródeł utrzymania rybaków i społeczności przybrzeżnych. ●

Motywacja dla rybaków do poprawy działań

KLUCZOWE POJĘCIA

Warunek certyfikacji: Wymóg osiągnięcia poprawy wyników do poziomu wskaźnika co najmniej 80 (patrz również „najlepsza praktyka”).

Wskaźniki efektywności: Dwadzieścia pięć wskaźników efektywności odnosi się do spełniania trzech zasad Standardu Zrównoważonego Rybołówstwa MSC.

Rybołówstwo oceniane jest pod kątem trzech podstawowych zasad Standardu MSC:

- 1) Zdrowe stado ryb,
- 2) Oddziaływanie na ekosystem,
- 3) Skuteczne zarządzanie.

Kluczową siłą certyfikacji MSC jest motywowanie do ciągłego udoskonalania praktyk rybackich, nawet po uzyskaniu certyfikatu. Warunkiem uzyskania certyfikatu jest spełnienie wymagań dotyczących 25 wskaźników efektywności. Jednak w przypadku, gdy którykolwiek ze wskaźników efektywności spełnia minimum wymagań zrównoważonego rozwoju MSC, ale konieczne są działania, aby podnieść ten wskaźnik do poziomu najlepszych praktyk, nakładany jest warunek do poprawy.

Oceniane rybołówstwo powinno wprowadzić usprawnienia i spełnić warunek przed ponowną oceną – co zwykle ma miejsce pięć lat po certyfikacji.

Poprawa efektywności

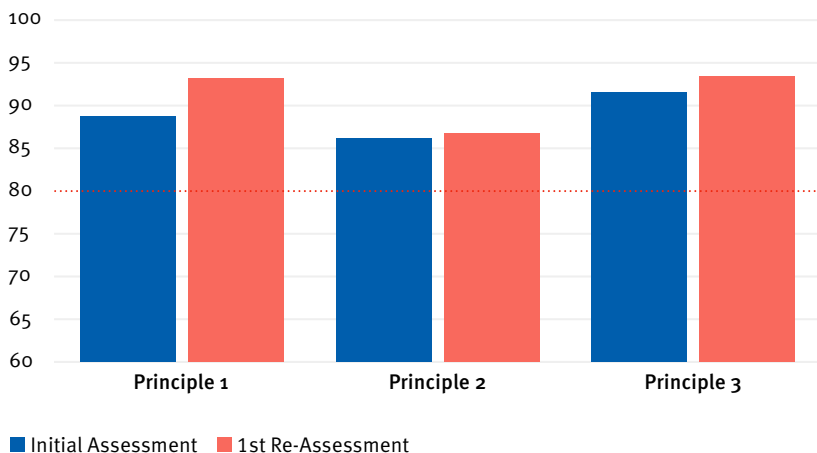
Analiza 39 rybołówstw, które przeszły dwa pełne pięcioletnie cykle oceny, wskazuje na poprawę ich wyników w zakresie zrównoważonego rybołówstwa. Wyniki uzyskiwane pomiędzy ocenami pokazują, w jaki sposób efektywność poprawiała się wraz z upływem czasu.

Wyniki są jednoznaczne: w przypadku wskaźników w kategorii zasady nr 1 (zdrowe stada) rybołówstwa poprawiły swój średni wynik o 5,1% do 93,2, uzyskując status „najlepsze w swojej klasie”. Dzięki temu populacje łowionych gatunków nie tylko utrzymały swój wysoki poziom, lecz wręcz wzrosły.

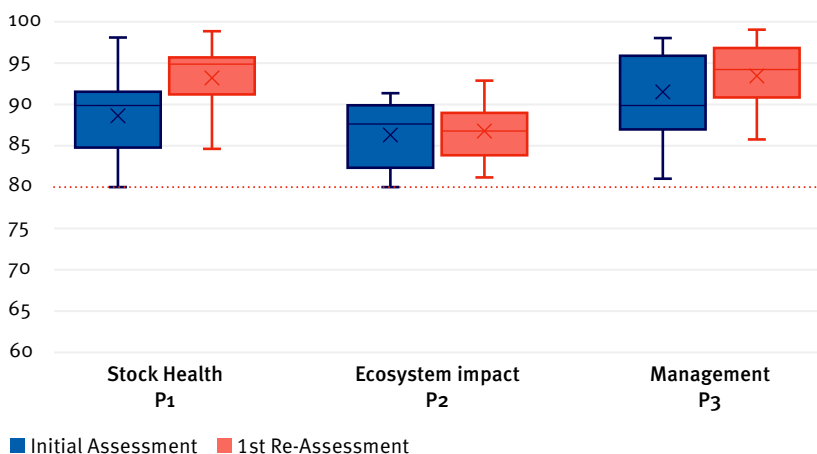
	Ocena wstępna	Pierwsza ponowna ocena	Zmiana w %
Zasada 1	88,7	93,2	+5,1%
Zasada 2	86,2	86,7	+0,6%
Zasada 3	91,5	93,4	+2,1%

Punktacja: Ocena wstępna vs. Pierwsza ponowna ocena

Punktacja: Ocena wstępna vs. Pierwsza ponowna ocena

„Certyfikacja MSC jest ważnym narzędziem dla naszego biznesu. Z jednej strony daje nam przewagę na niektórych kluczowych rynkach, a z drugiej – przypomina całej branży, rządowi i środowisku naukowemu, że potrzebujemy aktualnych danych naukowych, ponieważ te dane są kluczowe dla uzyskania i utrzymania certyfikatu MSC.”

Hanus Hansen, dyrektor generalny JFK, Wyspy Owcze

2 225 usprawnień wprowadzonych przez rybołówstwa posiadające certyfikat MSC do 31 marca 2023 r.

W dalszej analizie wzięto pod uwagę wielkość ocenianych rybołówstw. Duże rybołówstwa mogą mieć większy wpływ na ekosystemy morskie niż małe: połowią więcej ryb, mają silniejszy wpływ na stan stada, a używane przez nie narzędzia połowowe mogą mieć poważniejsze w skutkach oddziaływanie na środowisko. W związku z tym, skutki działalności dużych rybołówstw są istotniejsze przy ocenianiu zrównoważonego rozwoju. W tej drugiej analizie obliczono średnią ważoną wyników rybołówstwa, przy czym wagę definiowała wielkość danego rybołówstwa.

	Ocena wstępna	Pierwsza ponowna ocena	Zmiana w %
Zasada 1	89,1	95	+6,7%
Zasada 2	85,7	87,8	+2,5%
Zasada 3	92,4	94,4	+2,2%

Wyniki pokazują, że w tych rybołówstwach, w ciągu dwóch cykli certyfikacji, nastąpiła znaczna poprawa. Ich średnie wyniki dla Zasady 1 wzrosły o prawie 7%, a dla Zasady 2 i Zasady 3 – o ponad 2%.

Oprócz nakładania warunków i wprowadzania ulepszeń, certyfikowane rybołówstwa są również poddawane corocznym audytom przeprowadzanym przez niezależnych audytorów, aby upewnić się, że robią postępy w realizowaniu wyznaczonych warunków do poprawy.

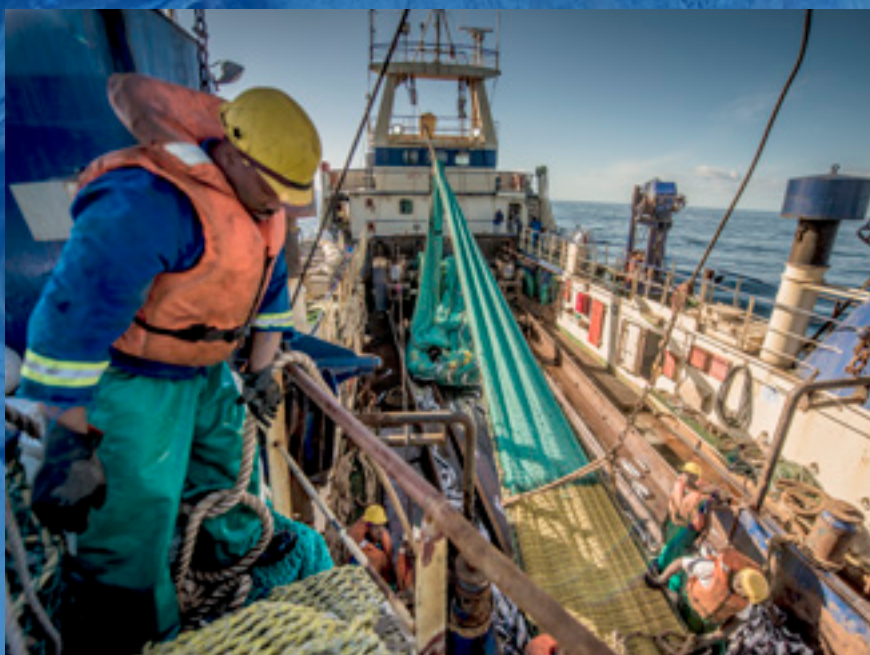
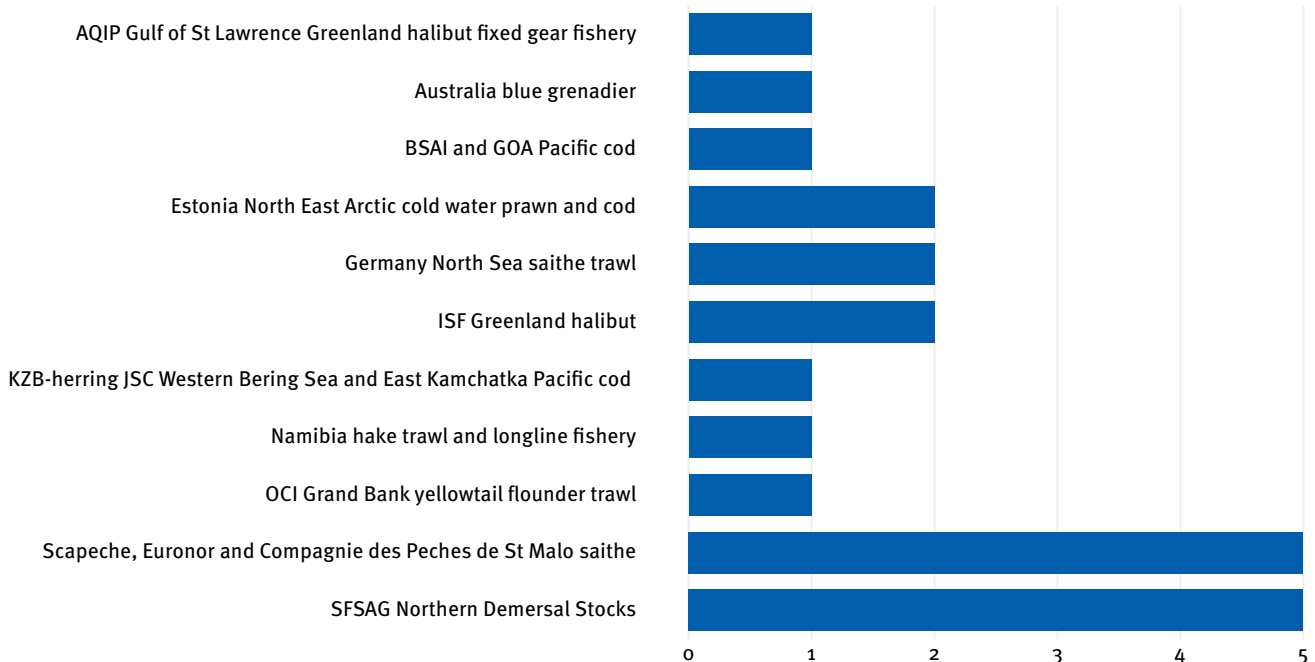
Wyniki analizy pokazują, że program MSC motywuje rybołówstwa do działań, które mają duży wpływ na dobrostan oceanów, szczególnie w zakresie łagodzenia negatywnych skutków połowów dla środowiska morskiego i utrzymania populacji docelowych gatunków. ●

Lista warunków

Poniższy wykres przedstawia liczbę ulepszeń dokonanych w 2023 roku przez rybołówstwa białych ryb już po uzyskaniu certyfikatu MSC. Widać wyraźnie, że wymóg podniesienia wskaźników efektywności (mieszczących się w przedziale 60–79) doprowadził

do znacznej poprawy zrównoważonego charakteru rybołówstwa, a tym samym do efektu domina w postaci wywierania, dzięki certyfikacji pozytywnego wpływu na środowisko naturalne. ●

Liczba usprawnień w poszczególnych rybołówstwach w 2023 r.

„Większa liczba certyfikowanych rybołówstw umożliwi rozwój i dywersyfikację naszego portfolio oraz pomaga zarządzać ryzykiem związanym ze zmianami klimatu.”

Oliver Spring, kierownik ds. zrównoważonego rozwoju w firmie Nomad Foods, właściciela marek Birds Eye, Findus i Iglo

Wpływ na ekosystemy morskie

- Znaczenie certyfikacji MSC w dążeniu do zrównoważonego rozwoju
- Rosnąca rola nowych technologii w połowach białych ryb
- Zaangażowane społeczności w dążeniu do zmian

Studium przypadku: Sygnalizacja dla bezpieczeństwa ptaków morskich

Rybołówstwo: Chile, Morszczuk australijski (*Merluccius australis*), włoki i sznury haczykowe
Narzędzia połowowe: włoki denne i pelagiczne
Tonaż: 12 736 ton (2023 r.)
Pierwsza certyfikacja: wrzesień 2019 r.

KLUCZOWE TERMINY

Gatunki przyłowu: Niepożądany połów, który obejmuje niewymiarowe ryby lub takie, na które dane rybołówstwo nie posiada kwoty połowowej, gatunki zagrożone i chronione oraz inne niepożądane w połowie gatunki morskie.

Niezależna jednostka certyfikująca: Zewnętrzna jednostka certyfikująca akredytowana do przeprowadzania oceny zgodności ze Standardem Zrównoważonego Rybołówstwa MSC.

Chilijskie rybołówstwo morszczuka australijskiego prowadzi połowy w najbardziej wysuniętych na południe obszarach chilijskiego wybrzeża, które charakteryzuje się bioróżnorodnością i bogactwem dzikiej przyrody. W związku z tym, organizacje pozarządowe były szczególnie aktywne podczas końcowego okresu oceny tego rybołówstwa, kiedy przygotowywano raport przed certyfikacją.

W tym czasie organizacja Birdlife International zgłosiła obawy dotyczące kabli sond sieciowych używanych przez niektóre rybołówstwa do przesyłania danych połowowych z sieci oraz ich wpływu na śmiertelność albatrosów.

Birdlife International zaleciła wprowadzenie warunku oceny wpływu rybołówstwa na ten gatunek ptaka morskiego oraz wprowadzenie spójnej strategii ograniczania ryzyka.

„Dla konsumentów liczy się przede wszystkim cena, która często zależy od podaży, na którą z kolei wpływają zmiany w zakresie zrównoważonego rozwoju. Klienci oczekują transparentnego procesu certyfikacji oraz jasnej wizji zmian w kierunku bardziej zrównoważonych praktyk rybackich i akwakultury.”

Adam Smith, Category Trading Manager w Iceland, Wielka Brytania

74,3%

globalnych połowów białych ryb posiada certyfikat MSC

6 milionów

ton certyfikowanych białych ryb objętych jest programem MSC

W odpowiedzi chilijskie rybołówstwo morskich australijskiego dobrowolnie zaproponowało stosowanie lin płoszących ptaki i bloków obciążających, aby zapobiec urazom ptaków morskich.

Nie udało się osiągnąć porozumienia między Birdlife International a niezależną jednostką certyfikującą, co doprowadziło Birdlife International do zgłoszenia sprzeciwu wobec certyfikacji. MSC wyznaczyło niezależnego arbitra, by ułatwić dalsze konsultacje między Birdlife International, jednostką certyfikującą a chilijskim rybołówstwem morskich australijskiego i znaleźć rozwiązanie satysfakcjonujące dla wszystkich stron.

Dyskusje te zakończyły się sukcesem oraz wprowadzeniem zmian, uzgodnionych przez rybołówstwo i Birdlife International. Doprowadziło to do poszerzenia wiedzy na temat wpływu rybołówstwa na ptaki morskie i zaproponowania wspólnych działań na rzecz usprawnień, które ograniczają ten wpływ.

Opisany rozwój wydarzeń wyraźnie wskazuje, że proces certyfikacji MSC odgrywa istotną rolę w zachęcaniu interesariuszy do udziału w programie, wspiera dialog i ułatwia zawieranie porozumień prowadzących do lepszego zarządzania i zrównoważonego rozwoju w rybołówstwie. ●

Studium przypadku: Powrót do zrównoważonych praktyk

Rybołówstwo: Ocean Choice International (OCI)

Grand Bank, włoki na limandę żółtopłetwą

Narzędzia połowowe: Włoki denne

Tonaż: 10 064 ton

Pierwsza certyfikacja: październik 2010 r.

KLUCZOWE TERMINY

Zasoby rybne: Stada ryb, z których pochodzą połowy danego rybołówstwa. Termin ten zakłada, że dana populacja jest biologicznie odrębną jednostką.

Wskaźniki efektywności: Dwadzieścia pięć wskaźników efektywności podzielonych jest na trzy zasady Standardu Rybołówstwa MSC, według których oceniane rybołówstwo otrzymuje punkty.

Połowy włokowe limandy żółtopłetwej Ocean Choice International Grand Bank są kolejnym dowodem na to, że istnieje sposób na wyjście z przetworzenia dzięki rozsądnym praktykom zarządzania połowami. Wczesne lata 90. XX w. były dla tego rybołówstwa okresem kryzysu, jednak dzięki planowi odbudowy populacja limandy wzrosła do zdrowego poziomu. Od końca lat 90. prowadzone połowy utrzymują stado znacznie powyżej biologicznie zrównoważonego poziomu,

z biomasą wahającą się około 1,7 razy BMSY, a w 2010 roku uzyskały certyfikat MSC.

Rybołówstwo to podjęło również działania, mające na celu minimalizację swojego wpływu na środowisko. W maju 2013 r. dwie z jej jednostek, Aqviq i Ocean Breaker, zostały wyposażone w „latające drzwi” i podwyższone omiatacze – innowacyjne rozwiązania techniczne pomagające podnieść włoki z dna morskiego i zmniejszyć kontakt z dnem podczas ciągnięcia ich przez jednostkę połowową.

Dane z zainstalowanych na jednostkach systemów Trackwell Ltd. Systems potwierdzają, że po tej modyfikacji obszar omiatania dna podczas trałowania zmniejszył się o prawie dwie trzecie. W latach 2000-2011 było to 2,9% Grand Bank na głębokości do 100 metrów. Natomiast od czasu wdrożenia nowego sprzętu średni obszar omiatania dna podczas trałowania zmniejszył się do 1%. Spowodowało to również wzrost liczby punktów z oceny dotyczącej informacji o ekosystemie rybołówstwa z 80 do 90. ●

Ocean Choice International

Studium przypadku: Angażowanie społeczności

Rybołówstwo: Jezioro Cedar, połowy sandacza amerykańskiego i szczupaka północnego

Narzędzia połowowe: Sieci skrzelowe denne

Tonaż: 356 ton (2023)

Pierwsza certyfikacja: listopad 2022 r.

KLUCZOWE TERMINY

Zasoby rybne: Stada ryb, z których pochodzą połowy danego rybołówstwa. Termin ten zakłada, że dana populacja jest biologicznie odrębną jednostką.

Położone 460 kilometrów na północny zachód od Winnipeg, w odległej części Manitoby, jezioro Cedar stało się trzecim kanadyjskim rybołówstwem słodkowodnym, które uzyskało certyfikat MSC w listopadzie 2022 roku. Wraz z innym jeziorem w Manitobie, oba rybołówstwa są jedynymi na świecie źródłami szczupaka północnego z certyfikatem MSC.

Rybołówstwa śródlądowe, takie jak to na jeziorze Cedar, choć niewielkie w skali, są często największym źródłem dochodu dla rdzennych społeczności w Manitobie, gdzie połowy ryb mają duże znaczenie kulturowe, a praktyki połowowe przekazywane są z pokolenia na pokolenie. Oprócz generowania bezpośredniego zatrudnienia, często wspierają sektory transportu i rekreacji, a także pomagają chronić lokalne bezpieczeństwo żywnościowe i zdrowie.

W okolicach samego jeziora Cedar rybołówstwo zapewnia miejsca pracy dla około 90 rybaków, ich pomocników i pracowników przetwórci ryb z rdzennego plemienia Chejenów Kri oraz społeczności Metysów z Easterville.

Certyfikacja MSC dla rybołówstwa na jeziorze Cedar było zwieńczeniem wieloletniej współpracy pomiędzy rybakami z Cedar Lake Fisheries Inc., plemienia Czejenów KRI, organizacją Indigenous Services Canada i prowincją Manitoba.

Po załamaniu się połowów w 1996 roku rybacy zainicjowali dobrowolne zamknięcie łowisk w latach 1998-2003, aby dać wszystkim stadom ryb czas na odbudowę. Lata dodatkowych ulepszeń, w tym wspólny program monitorowania zasobów, angażujący rybaków w gromadzenie danych dotyczących rybołówstwa, niezbędnych do naukowego zarządzania połowami na tym jeziorze, w końcu umożliwiły rybołówstwu przystąpienie do oceny wg Standardu MSC.

Utrzymanie zrównoważonego zarządzania rybołówstwem pomoże zapewnić większe bezpieczeństwo żywnościowe w tych odległych obszarach, zabezpieczy szerszy dostęp do krajowych i międzynarodowych rynków dla produktów morza pozyskiwanych w sposób zrównoważony oraz zapewni dostęp do zasobów rybnych dla wędkarzy amatorów i operatorów turystyki, którzy również pracują na rzecz dobrobytu gospodarczego Północy. ●

„Certyfikat MSC nie tylko długofalowo wspiera zdrowie naszego jeziora, lecz także naszą społeczność, ponieważ wiarygodne zrównoważone zarządzanie jest tym, czego wymagają od nas klienci.”

Floyd George, prezes Cedar Lake Fisheries Inc.

Studium przypadku: Kontrola przynosi korzyści

Rybołówstwo: Połowy halibuta niebieskiego w Norwegii

Narzędzia połowowe: Włoki denne, sznury haczykowe, sieci stawne, niewody

Tonaż: 14 532 (2020)

Certyfikacja: styczeń 2023 r.

KLUCZOWE TERMINY

Warunek certyfikacji: Wymóg osiągnięcia poprawy wyników do poziomu wskaźnika efektywności co najmniej 80 punktów (patrz również „najlepsza praktyka”).

Niezależna jednostka certyfikująca (ang. CAB): Zewnętrzna jednostka certyfikująca akredytowana do przeprowadzania oceny zgodności ze Standardem Rybołówstwa MSC.

Jednostka oceny: Docelowe stado(a) w połączeniu z metodą/narzędziem i praktyką połowową (w tym rodzajem/rodzajami jednostek połowowych) poławiającymi to stado, a także wszelkie floty, grupy statków, indywidualni operatorzy lub inni kwalifikujący się rybacy, którzy są uwzględnieni w ocenie rybołówstwa według standardu MSC.

Po ponad roku oceny przez niezależnego audytora, norweskie połowy halibuta grenlandzkiego uzyskały certyfikat na początku 2023 roku. Klient tego rybołówstwa, firma Norges Fiskarlag (Norweskie Stowarzyszenie Rybaków), jest również klientem kilku innych rybołówstw certyfikowanych według Standardu MSC, w tym norweskich połowów karmazyna mentela, które uzyskały certyfikat w tym samym czasie.

Organizacja Norges Fiskarlag powstała w 1926 r. i składa się z trzech różnych stowarzyszeń rybackich. Członkostwo jest dobrowolne, a organizacja reprezentuje właścicieli jednostek połowowych, członków załóg i posiadaczy kwot połowowych. Sekcja załóg tej organizacji negocjuje układy zbiorowe pracy, co ma kluczowe znaczenie w kraju, w którym rybacy należą do kategorii osób samozatrudnionych.

Załogi jednostek połowowych przetwarzają ryby na pokładzie, odgławiając je i patrosząc, a następnie ryby są mrożone lub przechowywane w warunkach chłodniczych na potrzeby rynku świeżych produktów. Cała sprzedaż odbywa się za pośrednictwem organizacji handlowych, poprzez aukcje lub bezpośrednie negocjacje między kupującym a jednostką połowową.

„Coraz ważniejsze jest, abyśmy mogli wykazać zrównoważony rozwój i identyfikowalność w zarządzaniu naszym rybołówstwem na rynkach na całym świecie.”

Tor Bjørklund Larsen, doradca klienta ds. rybołówstwa, Norweskie Stowarzyszenie Rybaków (NFA) (Norges Fiskarlag)

W dawnych czasach wędzony halibut grenlandzki był przysmakiem w kuchni niemieckiej. Jego tłuste, lecz jędrne mięso idealnie nadaje się do pieczenia. Obecnie głównym rynkiem zbytu jest Azja Wschodnia, gdzie halibut grenlandzki jest uważany za przysmak, ale część złowionych ryb trafia do Europy Środkowej. Certyfikat MSC posiadają prawie wszystkie połowy halibuta z tego rybołówstwa.

Wybrane warunki i ulepszenia

Opisywane rybołówstwo ma stosunkowo dobre wyniki w zakresie zrównoważonego rozwoju – otrzymało certyfikat z trzema warunkami i jednym zaleceniem.

Stan stad

Niezależny audytor stwierdził, że stado jest zdrowe, a w 2020 r. odnotowano bardzo dobry wzrost biomasy nadającej się do połowu do 500 000 ton, podczas gdy w następnym roku biomasa nadająca się do połowu wzrosła do 560 000 ton. Trend dużego przyrostu utrzymuje się od ponad dekady, co oznacza spore prawdopodobieństwo, że presja połowowa nie jest zbyt wysoka.

Niezależna jednostka certyfikująca nałożyła jednak na rybołówstwo dwa warunki dotyczące strategii połowowych.

Chociaż jednostka certyfikująca stwierdziła, że strategia połowowa rybołówstwa dostosowana jest do stanu zasobów, prawidłowo reaguje na stan stada i opiera się na zasadzie ostrożności, aby osiągnąć wynik 80, czyli minimum dla „najlepszych praktyk”, nałożyła warunek nakazujący, by wszystkie elementy strategii połowowej, a w szczególności Zasady Kontroli Połowów (ang. Harvest Control Rules, HCR) miały na celu utrzymanie stada na poziomie zgodnym z maksymalnym zrównoważonym odłowem (MSY).

Drugi warunek dotyczy Zasad Kontroli Połowów (HCR). Całkowity Dopuszczalny Połów (ang. Total Allowable Catch, TAC) jest podstawowym narzędziem wdrażania HCR, a przyznawane kwoty połowowe pozwalają utrzymać eksploatację na odpowiednim poziomie. Aby spełnić ten warunek, należy wdrożyć system adaptacyjny z określonymi zasadami, które zapewnią dostosowanie wskaźnika eksploatacji po osiągnięciu docelowego punktu odniesienia. Rybołówstwo jest obecnie na dobrej drodze do wprowadzenia tych usprawnień.

Środowisko naturalne

Rybołówstwo wykorzystuje cztery rodzaje narzędzi połowowych. Każde z nich powoduje bardzo niski przyłów: Halibut grenlandzki stanowi ponad 95% połowów przy stosowaniu tych narzędzi.

W przypadku jednostki oceny włoków dennych halibut stanowił 99,5% połowów w 2020 r. Do gatunków chronionych i zagrożonych na tym obszarze należą: rekiny olbrzymie, kolenie, żarłacz śledziowie i żarłacz jedwabiste. Podczas stosowania sieci stawnych dochodzi do interakcji z koleniami i żarłaczami śledziowymi, ale są one minimalne.

Obszar ten charakteryzuje się bogactwem ptactwa morskiego. Jednakże, zgodnie z opinią jednostki certyfikującej, wpływ połowów na śmiertelność ptaków jest marginalny.

W wyniku oceny, Niezależna Jednostka Certyfikująca (ang. CAB) nałożyła warunek, dotyczący zarządzania siedliskami dla narzędzi połowowych stosowanych podczas trałowania dennego. Mimo że połowy te są realizowane zgodnie z przepisami, aby rybołówstwo mogło osiągnąć wskaźnik efektywności na poziomie 80 punktów, nałożony warunek zobowiązuje do zbadania i, w razie potrzeby, dobrowolnego wdrożenia środków stosowanych przez inne rybołówstwa, by uniknąć uszkodzenia wrażliwych ekosystemów morskich.

Przykłady takich środków obejmują modyfikacje narzędzi połowowych i zasad poruszania się po akwenie, mające na celu ochronę koralowców i gąbek.

Zarządzanie

Zarządzanie norweskimi połowami halibuta niebieskiego jest naprawdę najlepsze w swojej kategorii i osiąga wynik 98,1 w ramach Zasady 3. W 1975 r. Norwegia podpisała umowę z ZSRR w sprawie wspólnego zarządzania stadami plamiaka i dorsza, do której dodano później halibuta grenlandzkiego.

Ustawa o zasobach morskich z 2008 r. stanowi podstawę prawną norweskiego rybołówstwa i upoważnia rząd do corocznego ustanawiania przepisów dotyczących narzędzi połowowych, zamykania łowisk, ograniczania przyłowów itp. Za egzekwowanie tych przepisów odpowiada norweska straż przybrzeżna.

System zarządzania jest poddawany wielostronnej ocenie, m.in. podczas odbywających się dwa razy w roku spotkań interesariuszy, na których naukowcy i inne zainteresowane strony, w tym organizacje pozarządowe, przekazują informacje zwrotne.

Zagadnienia naukowe związane z zarządzaniem rybołówstwem są analizowane w raportach Międzynarodowej Rady Badań Morza (ICES), organu naukowego prowadzącego badania i zapewniającego niezależne doradztwo w zakresie zarządzania rybołówstwem. ●

Studium przypadku: Wpływ francuskiego rynku na certyfikowane połowy na Islandii

Rybołówstwo: ISF Iceland Lumpfish
Narzędzia połowowe: sieci skrzelowe
Tonaż: 4 335 ton (2023)
Pierwsza certyfikacja: grudzień 2014 r.

KLUCZOWE TERMINY

Gatunki przyłowu: Niepożądany połów, który obejmuje niewymiarowe ryby lub ryby, na które dane rybołówstwo nie posiada kwoty połowowej, gatunki zagrożone i chronione oraz inne niepożądane w połowie gatunki morskie.

Niezależna jednostka certyfikująca (ang. CAB): Zewnętrzna jednostka certyfikująca akredytowana do przeprowadzania oceny zgodności ze Standardem Rybołówstwa MSC.

W 2014 r. islandzkie połowy taszy były pierwszym tego typu rybołówstwem, które uzyskało certyfikat MSC. Trzy lata później, po corocznym audycie, certyfikacja została jednak zawieszona z powodu wyższego poziomu przyłowów niż w momencie uzyskania certyfikatu. Rybołówstwo wycofało się z programu MSC w 2018 r., aby pracować nad rozwiązaniem tego problemu.

Islandzkie Zrównoważone Rybołówstwo (ISF) i jego członkowie, wraz z krajowym stowarzyszeniem właścicieli małych kutrów, Instytutem Badań Morskich i Słodkowodnych, organem zarządzającym oraz islandzkim Ministerstwem Przemysłu i Innowacji, szukali sposobów na zmniejszenie interakcji

rybołówstwa z innymi gatunkami morskimi, takimi jak nurniki i foki portowe.

Wprowadzono szereg środków mających na celu zminimalizowanie przyłowu, w tym zamknięcie niektórych łowisk, wprowadzenie zakazu połowów i zwiększenie liczby obserwatorów. Ponadto, w islandzkim rybołówstwie obowiązkowe stało się elektroniczne prowadzenie dzienników połowowych za pomocą aplikacji i tabletów, co zapewnia wyjątkowy poziom przejrzystości działań połowowych.

Kluczową rolę w dążeniu do trwałych rozwiązań odegrała grupa klientów z sektora rybołówstwa ISF. Pomyślnie wdrożenie nowych środków zarządzania dla tasz zostało potwierdzone przez Niezależną Jednostkę Certyfikującą, która podczas oceny zakończonej w 2020 r. stwierdziła, że rybołówstwo spełnia wymogi Standardu Zrównoważonego Rybołówstwa MSC w zakresie minimalizacji wpływu na środowisko.

Jednak to czynniki rynkowe we Francji, gdzie islandzkie tasze są szczególnie popularne miały kluczowe znaczenie dla utrzymania zainteresowania certyfikowanymi produktami z tych połowów. Wspólnie, zainteresowane strony i organy zarządzające były w stanie wprowadzić niezbędne usprawnienia, aby zapewnić ochronę zdrowia oceanów i przywrócić dostawę certyfikowanych ryb i owoców morza. ●

Studium przypadku: Pasma sukcesów

Rybołówstwo: dorsz pacyficzny na Morzu Beringa, Wyspach Aleuckich i Zatoce Alaska

Narzędzia połowowe: Sznury haczykowe, wędy ręczne, wężyczerze, włoki denne

Tonaż: 145 786 ton

Pierwsza certyfikacja: listopad 2007 r.

KLUCZOWE TERMINY

Najlepsze praktyki: Wynik 80 punktów lub wyższy w odniesieniu do wskaźnika wydajności w Standardzie Zrównoważonego Rybołówstwa MSC, który skutkuje uzyskaniem certyfikacji bez konieczności wprowadzania dodatkowych ulepszeń.

Wskaźniki efektywności: Dwadzieścia pięć wskaźników efektywności podzielonych na trzy zasady Standardu Rybołówstwa MSC, według których oceniane rybołówstwo otrzymuje punkty.

Zasady: Rybołówstwa są oceniane w oparciu o trzy podstawowe zasady Standardu Rybołówstwa MSC: 1) Zrównoważone stado ryb, 2) Oddziaływanie na ekosystem, 3) Skuteczne zarządzanie rybołówstwem.

Zasoby rybne: Stada ryb, z których pochodzą połowy danego rybołówstwa. Termin ten zakłada, że dana populacja jest biologicznie odrębną jednostką.

Maksymalny zrównoważony połów (MSY): Największy połów, jaki rybacy mogą odłowić ze stada ryb każdego roku bez spowodowania negatywnych skutków na kolejne lata.

W lutym 2006 roku rybołówstwo prowadzące połowy dorsza na Morzu Beringa i Wyspach Aleuckich trawlerami-zamrażalniami przy użyciu sznurów

haczykowych uzyskały certyfikat jako 13. rybołówstwo w programie MSC. Trawlery-zamrażalnie na Morzu Beringa i Wyspach Aleuckich były jedyną częścią rybołówstwa włączonego do jednostki oceny. W 2010 roku do certyfikatu włączono rybaków używających narzędzi typu jig, włok i pułapki, a także rybaków połowiących w Zatoce Alaski. Większość połowów odbywa się za pomocą sznurów haczykowych i włoków, a następnie za pomocą wężyczerzy i jiggów. Fale upałów w Zatoce Alaski spowodowane zmianą klimatu miały negatywny wpływ na rozmieszczenie dorsza pacyficznego. Populacja spadła, dlatego też jako środek ostrożności, NOAA Fisheries zamknęła część łowisk w 2020 roku. Stado szybko się odrodziło i niektóre łowiska zostały ponownie otwarte, co pokazuje, że dynamiczne zarządzanie rybołówstwem może być skuteczne.

Kolejną cechą charakterystyczną opisywanego rybołówstwa jest jego innowacyjność: Bristol Wave Seafoods, spółka zależna Bristol Bay Native Corporation, posiadacza dużych kwot połowowych sznurami haczykowymi (30%), ma w swojej flocie statek o nazwie Blue North, który wykorzystuje specjalny system połowów o nazwie Humane Harvest. Obejmuje on studnię morską – otwór w dnie statku, czyli specjalną konstrukcję umożliwiającą dostęp do wody poniżej. Taka konstrukcja zapewnia załodze ochronę przed warunkami atmosferycznymi i falami, dzięki czemu środowisko pracy jest bardziej komfortowe. Ponadto ryby są ogłuszane elektrycznie przed przetwarzaniem na pokładzie, co poprawia ich dobrostan.

Połowy białych ryb
z certyfikatem MSC

136

usprawnień w ciągu ostatnich 3 lat

20 000+

produktów sprzedanych
z niebieskim znakiem MSC

78

krajów, w których dostępne są
produkty z certyfikatem MSC

376

liczba certyfikowanych Jednostek
Oceny (ang. UoC) prowadzących
połowy białych ryb w ramach
programu MSC

Mintaj

jest gatunkiem najszerzej
reprezentowanym w programie
certyfikacji MSC

Wybrane warunki i ulepszenia:

Po prawie dwóch dekadach spełniania wymogów Standardu MSC w zakresie najlepszych światowych praktyk, rybołówstwo konsekwentnie wykazuje poprawę, przechodząc na nowe wersje Standardu Zrównoważonego Rybołówstwa MSC oraz podejmując działania usprawniające (lub przyjmując warunki do poprawy). W ciągu ostatniego dziesięciolecia nałożono na nie tylko trzy warunki, a wyniki jakie uzyskało dla Zasad 1, 2 i 3 wynoszą powyżej lub około 90 punktów, co wskazuje na dużą skuteczność w dążeniu do równowagi środowiskowej tego rybołówstwa.

Obecnie rybołówstwo ma do spełnienia jeden warunek, dotyczący wskaźnika efektywności 1.1.1 związanego ze zdrowiem stada na niewielkim obszarze Zatoki Alaska. Wymaga to od rybołówstwa realizacji planu odbudowy w celu wykazania, że stado może osiągnąć maksymalny zrównoważony poziom połowów (BMSY), po trudnościach ze stanem zasobów, spowodowanych zmianą klimatu.

W marcu 2023 r. Rada ds. Rybołówstwa Alaski przyjęła wniosek dotyczący połowów, w którym wykorzystano niedawną ocenę stada, aby wykazać, że stado ponownie osiągnie poziomy BMSY. W związku z tym jednostka certyfikująca ustaliła, że stan odbudowy jest zgodny z wyznaczonym celem. ●

Studium przypadku: Najwyższe noty dla wytrwałego rybołówstwa

Rybołówstwo: mintaj w Morzu Beringa, Wyspach Aleuckich i Zatoce Alaska

Narzędzia połowowe: Włoki pelagiczne

Tonaż: 1 392 316 ton

Pierwsza certyfikacja: maj 2005 r.

KLUCZOWE TERMINY

Maksymalny zrównoważony połów (MSY): Największy połów, jaki rybacy mogą odłowić ze stada ryb każdego roku bez spowodowania negatywnych skutków na kolejne lata.

Zasady: Rybołówstwa są oceniane w oparciu o trzy podstawowe zasady Standardu Rybołówstwa MSC:

1) Zrównoważone stado ryb 2) Oddziaływanie na ekosystem, 3) Skuteczne zarządzanie rybołówstwem

Zasoby rybne: Stada ryb, z których pochodzą połowy danego rybołówstwa. Termin ten zakłada, że dana populacja jest biologicznie odrębną jednostką.

Najlepsze praktyki: Wynik 80 punktów lub wyższy w odniesieniu do wskaźnika wydajności w Standardzie Zrównoważonego Rybołówstwa MSC, który skutkuje uzyskaniem certyfikacji bez konieczności wprowadzania dodatkowych ulepszeń.

Połowy mintaja w Morzu Beringa, Wyspach Aleuckich i w Zatoce Alaska są doskonałym przykładem, że połowy na skalę przemysłową również mogą być zrównoważone. Jest to największe rybołówstwo w USA i obecnie największe certyfikowane rybołówstwo w programie MSC. Z prawie 1,4 miliona ton wyładunku w 2023 roku o wartości ponad 1,4 mld USD w pierwszej

sprzedaży hurtowej, rybołówstwo i powiązany z nim łańcuch dostaw zapewniają prawie 30 tys. miejsc pracy w całych Stanach Zjednoczonych. W 2005 r. stało się jedenastym rybołówstwem, które uzyskało certyfikat MSC i od tego czasu certyfikacja została już trzykrotnie odnowiona. Przez ostatnie dwadzieścia lat połowy mintaja na Alasce nadal z powodzeniem spełniają bardzo wysokie wymagania Standardu MSC. Ostatni warunek został spełniony w 2013 roku i od tego czasu nie nałożono żadnego kolejnego. Co więcej, jest to najwyżej punktowane rybołówstwo wielkoskalowe w programie MSC.

W kategorii Zasady 1 rybołówstwo uzyskuje 100 punktów, co oznacza, że zarządzanie zasobami uznawane jest za najnowocześniejsze. Wyniki w kategoriach Zasady 2 i 3 są również bardzo wysokie. Jest to wynik rybołówstwa, które ma dostęp do obszernych danych posiada rygorystyczny, przetestowany model oceny, uwzględniający elementy niepewności oraz ich skalę. Dzięki obecności obserwatorów na każdym statku i biomasy znacznie przekraczającej BMSY, przez ostatnie dwadzieścia lat limity połowowe były znacznie poniżej dopuszczalnego połowu biologicznego, a dane dotyczące przyłowów oraz interakcji ekosystemowych są przejrzyste i powszechnie dostępne. Ogólnie rzecz biorąc, system zarządzania tym rybołówstwem stanowi doskonały przykład zarządzania działającego na najwyższym poziomie najlepszych praktyk MSC w zakresie zrównoważonego rozwoju. ●

Studium przypadku: Nowoczesne podejście

Rybołówstwo: połowy dorsza, plamiaka i czarniaka na Morzu Barentsa

Narzędzia połowowe: włoki denne

Tonaż: 96 277 ton (2023)

Pierwsza certyfikacja: listopad 2010 r.

KLUCZOWE TERMINY

Przyłół: Niepożądany połów, który obejmuje niewymiarowe ryby lub ryby na które dane rybołówstwo nie posiada kwoty połowowej, gatunki zagrożone i chronione oraz inne niepożądane w połowie gatunki morskie.

Warunek certyfikacji: Ustalany przez niezależnego audytora, określa, że dane rybołówstwo musi wdrożyć plan działania w celu wprowadzenia usprawnień, które doprowadzą je do poziomu najlepszych światowych praktyk.

Zasoby rybne: Stada ryb, z których pochodzą połowy danego rybołówstwa. Termin ten zakłada, że dana populacja jest biologicznie odrębną jednostką.

Północno-wschodnie arktyczne stado dorsza na Morzu Barentsa jest uważane za najważniejsze na świecie, a historia jego połowów jest wielowiekowa. Bardzo ważne jest, aby działalność połowowa na tym obszarze była prowadzona w sposób zrównoważony. Połowy dorsza, plamiaka i czarniaka na Morzu Barentsa, prowadzone przez Norebo, uzyskały certyfikat MSC w 2010 roku. Było to pierwsze duże rybołówstwo dorsza atlantyckiego, które rozpoczęło pełną ocenę MSC i ogromny krok w kierunku udokumentowania i wykazania zrównoważonego rozwoju rybołówstwa w ważnym ekosystemie Morza Barentsa.

Morze Barentsa znajduje się na północ od Norwegii, gdzie stosunkowo ciepła woda atlantycka miesza się z chłodniejszą wodą arktyczną. W miejscu spotkania obu prądów tworzy się bogaty w składniki odżywcze i wysoce produktywny ekosystem, charakteryzujący się bogatym siedliskiem gatunków bentosowych (organizmów żyjących na dnie zbiorników wodnych).

Rybołówstwo prowadzi połowy za pomocą włoków dennych. Statki ciągną sieć w kształcie stożka, która utrzymuje połów, z bocznymi skrzydłami rozciągającymi się do przodu od otworu. Rozmiary oczek są regulowane, aby młode osobniki mogły się wydostać. W sieci umieszcza się też siatkę, aby jeszcze bardziej ograniczyć niepożądany przyłół.

W początkowej certyfikacji potencjalny wpływ rybołówstwa na siedlisko doprowadził do wyznaczenia szeregu warunków. Miały one na celu zwiększenie pewności, że oddziaływanie połowów nie zredukuje struktury i funkcji poławianego stada do stanu, w którym wystąpiłaby poważna lub nieodwracalna szkoda dla jego długoterminowego zdrowia.

Po modernizacji sprzęt połowowy stał się lżejszy, zaostorzono przepisy, a także zamknięto dla połowów włokami najbardziej wrażliwe obszary. Ponadto, na zasadzie dobrowolności, rybołówstwo zobowiązało się do unikania obszarów, na których może wystąpić potencjalna interakcja z wrażliwymi siedliskami bentosowymi. Elektroniczne monitorowanie aktywności jednostek połowowych, a także kontrole na morzu zapewniają egzekwowanie przepisów. ●

Studium przypadku: Długoterminowe zaangażowanie

Rybołówstwo: Połowy morskczuka włokami dennymi i sznurami haczykowymi w Namibii

Narzędzia połowowe: włoki denne i sznury haczykowe denne

Tonaż: 101 511 ton (2023)

Pierwsza certyfikacja: listopad 2020 r.

KLUCZOWE TERMINY

Przyłółw: Niepożądany połów, który obejmuje niewymiarowe ryby lub ryby, na które dane rybołówstwo nie posiada kwoty połowowej, gatunki zagrożone i chronione oraz inne niepożądane w połowie gatunki morskie.

Warunek certyfikacji: Ustalany przez niezależnego audytora określa, że dane rybołówstwo musi wdrożyć plan działania w celu wprowadzenia usprawnień, które doprowadzą je do poziomu najlepszych światowych praktyk.

Zasady kontroli odłowu: Środki, które wymagają dostosowania połowów w odpowiedzi na zmiany w stadzie.

Wskaźniki efektywności: Dwadzieścia pięć wskaźników efektywności podzielonych na trzy zasady Standardu Rybołówstwa MSC, według których oceniane rybołówstwo otrzymuje punkty.

Połowy morskczuka w Namibii niegdyś słynęły z przetowienia, a obecnie przeszły znaczącą transformację. Po trzech dekadach współpracy między rządem a sektorem prywatnym w zakresie poprawy bioróżnorodności oceanów w regionie, namibijskie połowy morskczuka włokami dennymi i sznurami haczykowymi spełniły Standard Zrównoważonego Rybołówstwa MSC w 2020 r. Rybołówstwo jako pierwsze w kraju i drugie w Afryce uzyskało certyfikat MSC.

Zaangażowanie Namibii w program MSC sięga 2010 roku. Od tego czasu poprawa sytuacji w rybołówstwie, wzrost popytu na zrównoważone produkty, a także rosnące zainteresowanie morskczukiem z certyfikatem MSC ze strony międzynarodowych firm spożywczych, takich jak Nomad Foods (właściciel marek Birds Eye, Findus i Iglo), skłoniły namibijskie rybołówstwo do ubiegania się o certyfikat MSC.

Połowy obejmują dwa gatunki morskczuka, które są bardzo trudne do rozróżnienia na morzu – wymagane jest badanie morfologiczne skrzel i otolitów, oraz liczenie promieni płetw i kręgów.

„Namibijski dziki morszczuk z certyfikatem MSC to prawdziwy klejnot. Dzięki certyfikacji możemy wytwarzać i dostarczać wysokiej jakości produkty do wszystkich zakątków świata, a popyt na nasze ryby stale rośnie.”

Jürgen Sander, dyrektor zarządzający, Seawork Fish Processors (Pty) Ltd, Namibia

396

Liczba certyfikowanych lub zawieszonych certyfikowanych jednostek, prowadzących połowy białych ryb w ramach programu MSC

W związku z tym zarządza się oboma gatunkami razem i ustala jeden całkowity dopuszczalny połów (TAC). Oceny zasobów są jednak przeprowadzane odrębnie dla każdego gatunku, co jest uwzględnione w modelu zarządzania.

Rybołówstwo ma kilka otwartych warunków do spełnienia, z których jeden związany jest ze strukturą stada. Aby zamknąć ten warunek rybołówstwo musi nadal wzmacniać współpracę z Republiką Południowej Afryki w zakresie stanu zasobów morszczuka *M. paradoxus*. Dzięki temu zarówno Namibia jak i RPA przyczynią się do zrównoważonego zarządzania zasobami.

Pięć z dziesięciu warunków dotyczy gatunków drugorzędnych, zagrożonych lub podlegających ochronie oraz siedlisk morskich. Poczyniono znaczne postępy

w zakresie zmniejszenia przyłowy ptaków morskich, a dalsze prace mają na celu wykazanie, że bezpośrednie skutki połowów najprawdopodobniej nie utrudnią odbudowy dotkniętych nimi populacji ptaków morskich.

Usprawnienia te pokazują, w jaki sposób certyfikacja MSC nie tylko potwierdza zrównoważony charakter rybołówstwa, ale także stymuluje jego poprawę w miarę upływu czasu. Certyfikacja tego rybołówstwa jest świadectwem ciągłej pracy związanej z zarządzaniem zasobami morszczuka namibijskiego. Są one obecnie zarządzane w sposób zapewniający długoterminowe zdrowie i bioróżnorodność oceanów, oraz umożliwiającą sektorowi rybackiemu maksymalizację zysków z tych zasobów dla obecnych i przyszłych pokoleń. ●

Analiza rynku białych ryb

- Postawy konsumentów dotyczące ochrony mórz i oceanów oraz certyfikatu MSC
- Opinie naszych partnerów na temat połowów dla zdrowej przyszłości

Perspektywa konsumentów: Trendy dotyczące konsumpcji ryb i owoców morza ze zrównoważonych źródeł

Największe na świecie badanie konsumentów ryb i owoców morza, prowadzone cyklicznie na zlecenie MSC przez niezależną agencję badawczą Globescan*

27 000

respondentów

23

kraje

* Globescan 2024 Global Seafood Consumer Perceptions Survey

91%

respondentów obawia się o stan oceanów

64%

uważa, że wybór ryb i owoców morza ze zrównoważonych źródeł ma wpływ na kondycję ekosystemów morskich

50%

respondentów rozpoznaje certyfikat MSC

3 na 4

konsumentów ryb i owoców morza ma zaufanie do certyfikatu MSC

58%

deklaruje, że jest bardziej skłonnych kupić produkty, gdy są one oznaczone certyfikatem MSC

40%

konsumentów ryb i owoców morza wie co dokładnie oznacza certyfikat MSC (znajomość spontaniczna)

74%

uważa, że deklaracje producentów i supermarketów dotyczące zrównoważonego rozwoju i środowiska powinny być potwierdzone przez niezależne organizacje

67%

jest gotowych podjąć działania, aby chronić zasoby ryb i owoców morza w przyszłości

42%

zwraca uwagę na ekocertyfikaty na produktach

52%

jest gotowych płacić więcej za ryby i owoce morza, jeśli są one certyfikowane

45%

jest entuzjastycznie nastawionych do certyfikowanych produktów

Twoja kolej...

MSC chętnie słucha opinii swoich interesariuszy i partnerów. Wasze cenne spostrzeżenia odgrywają ważną rolę w przypominaniu nam o priorytetach i pomagają w realizacji naszej misji, jaką jest zakończenie nadmiernych połowów oraz zapewnienie zdrowych zasobów ryb i owoców morza na przyszłość.

„W moim interesie jest łowić na zrównoważonym poziomie. Musi to bazować na wiedzy naukowej. W przypadku plamiaka poławiamy tylko ilości bezpieczne dla utrzymania zdrowia stada. Nie łowimy nawet ułamka tego, co pływa w głębinach.”

Andrew Bremner, rybak połowów dorsza i kapitan, Szkocja

„Dorsz i plamiak są ważnymi gatunkami dla New England Seafood. Jesteśmy zobowiązani do pozyskiwania i dostarczania tych ryb z rybołówstw zarządzanych w sposób zrównoważony. Realizowane przez nas zobowiązania nie tylko spełniają minimalne wymogi dotyczące zaopatrzenia naszych klientów, lecz także są zgodne z rosnącym znaczeniem, jakie konsumenci przypisują zrównoważonemu rozwojowi w swoich decyzjach zakupowych.”

Dominic Collins, Dyrektor zaopatrzenia, New England Seafood International

„Rybołówstwo mintaja na Alasce to największe rybołówstwo białych ryb na świecie. Od ponad 60 lat dostarczamy to wysokiej jakości źródło białka całemu światu, a certyfikacja MSC jest siłą napędową naszego sukcesu.”

Kenji Funaki, Dyrektor Generalny, Maruha Nichiro Corporation, Japonia

„Nie ma innej drogi niż zrównoważony rozwój. Tylko zrównoważone połowy białych ryb pozwolą nam realizować cel naszej działalności, jakim jest oferowanie wartościowych posiłków z ryb i owoców morza zarówno współczesnym, jak i przyszłym pokoleniom. Zawsze dążymy do poprawy istniejącego stanu i nadal jest wiele rzeczy, które można zrobić lepiej.”

Felix Ahlers, Prezes, FROSTA AG

„Jako firma chcemy pozostać w branży rybnej na długo. Nasze przedsięwzięcie bazuje na odnawialnych źródłach zasobów, możemy więc odnieść sukces tylko wtedy, kiedy nasza działalność będzie zrównoważona.”

Carey Bonnell, Wiceprezes Sustainability & Engagement, Ocean Choice International, Kanada

„Łańcuch wartości białych ryb, który obejmuje cały świat, od rybołówstwa po przetwórstwo, sprzedaż i marketing, jest największą siłą globalnej strategii Nissui Group. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju zasobów morskich, które są źródłem tych wartości, jest niezwykle ważne.”

Masahide Asai, Dyrektor, Nissui Corporation, Japonia

Białe ryby w pigułce

- Rodzaje narzędzi połowowych, sposoby połowów
- Kluczowe gatunki białych ryb, od dorsza po mirunę
- Glosariusz
- Załącznik zawierający wykaz gatunków białych ryb objętych programem MSC

Kluczowe gatunki białych ryb

Pojęcie „białe ryby” określa kilka gatunków ryb dennych występujących w oceanach całego świata. Bogate w wysokiej jakości białko, często stanowią podstawowy składnik różnych dań. Poniżej opisane są niektóre z kluczowych komercyjnych gatunków białych ryb.

DORSZ

Gadus morhua, *Gadus macrocephalus*

Wielkość certyfikowanych połowów MSC:

1 336 271 ton

Dorsz to ryba morska występująca w chłodniejszych wodach północnego Atlantyku i Oceanu Spokojnego. Dwa najpopularniejsze gatunki to dorsz atlantycki i dorsz pacyficzny. Dorsze osiągają średnio 100 cm długości i ważą od 5 kg do 12 kg. Jednym z powodów, dla których dorsze należą do najliczniejszych gatunków białych ryb, jest fakt, że duża samica może wyprodukować do pięciu milionów jaj w ciągu swojego życia. Jeśli tylko dwa z nich osiągną dojrzałość, populacja może pozostać stabilna.

MINTAJ

Gadus chalcogrammus

Wielkość certyfikowanych połowów MSC:

2 991 096 ton

Mintaj to ryba żyjąca w toni wodnej i przy dnie morskim, występująca w północnej części Pacyfiku, z dużą populacją w Morzu Beringa. Dorasta do około 100 cm i żyje mniej więcej 15 lat. Połowy mintaja mają największy wolumen w programie MSC. Mintaje osiągają dojrzałość w wieku około 4 lat i mają wysoką zdolność reprodukcyjną. Samice mogą wyprodukować do dwóch milionów jaj w ciągu kilku tygodni.

CZARNIAK

Pollachius virens

Wielkość certyfikowanych połowów MSC:

302 583 ton

Czarniak należy do rodziny mintajowatych. Występuje od północnego Atlantyku po północny Pacyfik, zarówno w wodach przybrzeżnych, jak i otwartych. Zwykle wpływają na wody przybrzeżne wiosną i wracają na głębsze zimą. Na zachodnim Atlantyku ryba ta nazywana jest mintajem atlantyckim. Czarniaki są długowieczne, ich średnia długość życia wynosi 25 lat. Mogą osiągać 130 cm długości, chociaż zwykle w momencie połowu mają od 55 cm do 120 cm.

PLAMIAK

Melanogrammus aeglefinus

Wielkość certyfikowanych połowów MSC:

315 672 ton

Plamiak to ryba słonowodna występująca w północnym Atlantyku i okolicznych morzach. Plamiak występuje na głębokościach od 10 do 450 metrów. Ryba ta osiąga rozmiary od 38 cm do 69 cm długości i może ważyć od 0,9 kg do 1,8 kg. Tempo wzrostu plamiaka zwiększyło się w ciągu ostatnich 40 lat. Dzisiejsze plamiaki osiągają swoje dorosłe rozmiary znacznie wcześniej, co zdaniem naukowców jest odpowiedzią na intensywne połowy.

MIRUNA

Macrurus novaezelandiae

Wielkość certyfikowanych połowów MSC:

106 898 ton

Żyjące w wodach południowego Pacyfiku i południowego Atlantyku miruny, to szybko rosnące ryby, które dożywają 25 lat i osiągają do 1,3 m długości. Występują głównie na głębokości od 200 do 600 metrów, ale mogą też żyć na głębokości 1000 metrów. Podczas tarła miruny tworzą gęste ławice, a każda samica jest w stanie uwolnić ponad milion jaj. Miruna znana jest również pod regionalnymi nazwami, takimi jak morszczuk błękitny, buławik błękitny i biczogon.

MORSZCZUK

Merluccius merluccius

Wielkość certyfikowanych połowów MSC:

585 867 ton

Łącznie 12 gatunków morszczuków tworzy rodzinę Merlucciidae. Morszczuk, występujący w Oceanie Atlantyckim i Spokojnym, preferuje wody o głębokości co najmniej 100 m, ale można go również znaleźć na głębokościach kilkakrotnie większych. Rekord wielkości morszczuka złowionego z brzegu wynosi 1,6 kg, podczas gdy rekordowy morszczuk złowiony z łodzi przekraczał 11 kg. Morszczuki są półpelagicznymi nocnymi drapieżnikami, które w nocy przemieszczają się na żer w górę słupa wody, a w ciągu dnia wracają na dno oceanu.

KARMAZYN

Sebastes spp

Wielkość certyfikowanych połowów MSC:

96,521 ton

Karmazyny z rodzaju *Sebastes* występują powszechnie w Oceanie Atlantyckim i Spokojnym. Programem MSC objęte są różne gatunki, w tym *Sebastes mentella*, 10 gatunków skorpen z rodzaju *Sebastes* oraz dwa gatunki *Sebastes* (cierniogłowy). *Sebastes* różnią się wielkością, osiągają od 13 cm do ponad 100 cm. Są długowieczne, niektóre gatunki żyją ponad 100 lat.

HALIBUT

Hippoglossus hippoglossus, *Hippoglossus stenolepis*, *Reinhardtius hippoglossoides*

Wielkość certyfikowanych połowów MSC:

96 240 ton

Halibuty grenlandzkie, atlantyckie i pacyficzne występują odpowiednio w Arktyce, północnym Atlantyku i północnym Pacyfiku. Halibut grenlandzki jest najmniejszy, osiąga około 1,3 m, halibut pacyficzny - 2,7 m, a halibut atlantycki - 4,7 m. Halibuty grenlandzkie poławiane są głównie włokami, a halibuty pacyficzne i atlantyckie głównie sznurami haczykowymi.

Rodzaje narzędzi połowowych

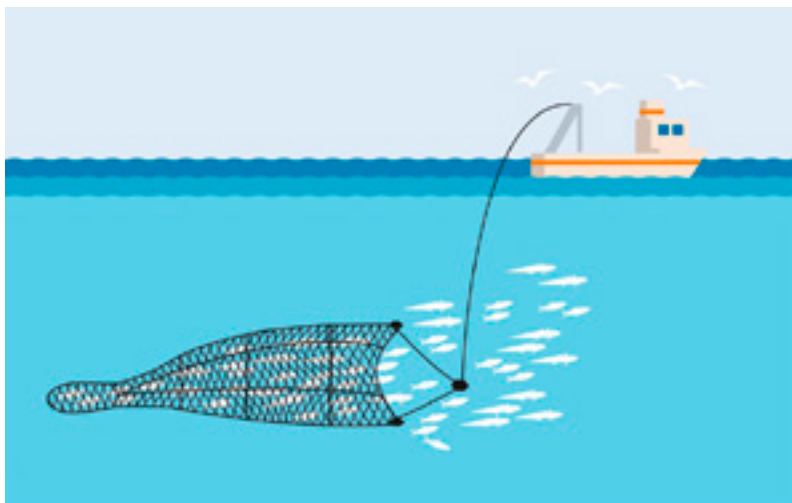
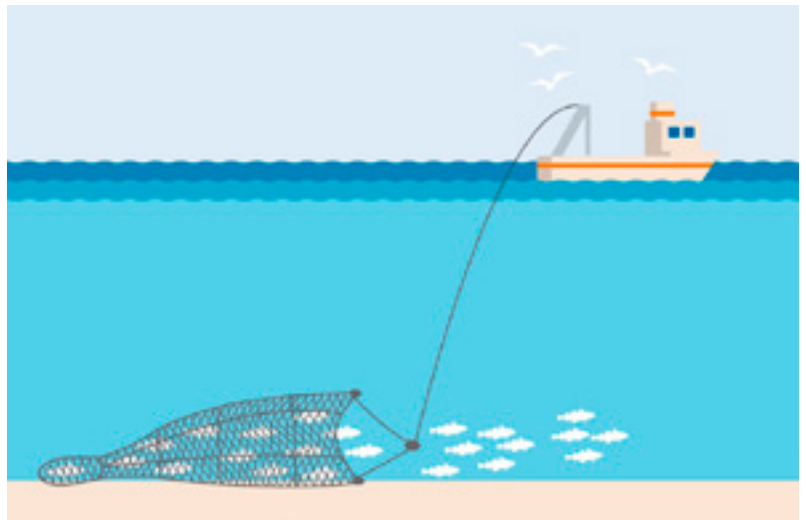
Białe ryby można łowić używając różnych narzędzi i metod połowowych. Rodzaj stosowanego narzędzia zależy od wielkości ryby i głębokości, na której występuje, wielkości jednostki połowowej i miejsca połowów. Każda ocena zgodności ze Standardem Rybołówstwa MSC uwzględnia rodzaj stosowanego narzędzia połowowego i jego wpływ na środowisko morskie.

WŁOKI DENNE

Udział w globalnym połowie białych ryb:

1 628 462 ton

Trałowanie obejmuje różne rodzaje narzędzi połowowych, które wykorzystują sieci przypominające zamknięty stożek, do którego wpadają ryby. Włoki denne ciągnięte są po dnie lub blisko dna. Urządzenia te często stykają się z dnem morskim, zazwyczaj rołkami lub innymi urządzeniami utrzymującymi sieć blisko dna, ale bez kontaktu z nim. Włoki denne wykorzystują sieci o precyzyjnie dobranym rozmiarze oczek, aby selektywnie łowić ryby i unikać poławiania innych gatunków morskich.

WŁOKI PELAGICZNE

Udział w globalnym połowie białych ryb:

3 297 727 ton

Włoki pelagiczne ciągnięte są w środkowej części słupa wody i mają niewielki lub żaden kontakt z dnem. Do lokalizowania miejsc i głębokości, gdzie występują ryby będące celem połowu, a także analizy osadów i innych cech dna, wykorzystuje się technologię akustyczną, a działania rybaków dostosowywane tak, aby zminimalizować negatywny wpływ na siedliska denne.

NIEWODY

Udział w światowych połowach białych ryb:

266 976 ton

W niewodach jeden koniec obciążonej liny jest przymocowany do kotwicy, a drugi do boi. Lina jest rozwijana i opada na dno, a statek zatacza duże koło, holując drugi koniec niewodu z powrotem do boi kotwicznej. Po zatoczeniu pełnego okręgu narzędzie jest holowane, aż liny połączą się, chwytając ryby.

SZNURY HACZYKOWE

Udział w globalnym połowie białych ryb:

733 455 ton

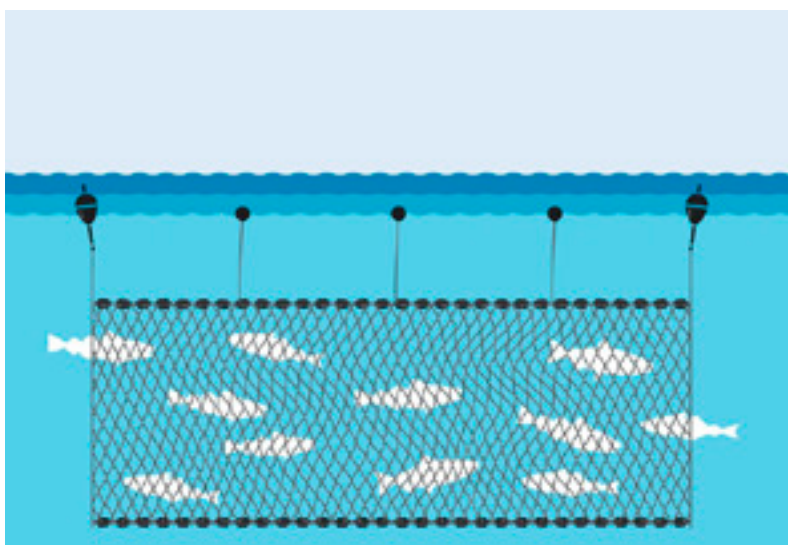
Jednostka połowowa nastawia sznury z haczykami z przynętą przymocowaną w regularnych odstępach i kotwicami na obu końcach, aby utrzymać sznur w miejscu. Sznur unosi się na określonej wysokości nad dnem, w zależności od łowionego gatunku. Długość sznura może wynosić od kilkuset metrów do kilku kilometrów. Ta metoda połowu jest zwykle stosowana do połowu dorsza.

SIECI STAWNE

Udział w globalnym połowie białych ryb:

262 684 ton

Wysoce selektywna „ściana” sieci, w którą chwytane są ryby w odpowiednim rozmiarze, co zapewnia, że łowione są tylko dorosłe osobniki, które zdążyły się już rozmnożyć. Istnieją dwa rodzaje sieci stawnych: kotwiczne i dryfujące. Stawne sieci kotwiczne są przywiązane do tyczek przymocowanych do dna morskiego albo do systemu kotwic, a dryfujące sieci stawne są zawieszane w toni za pomocą ciężarków i pływaków.

Załącznik

Uzupełnieniem niniejszego raportu jest pełna lista gatunków białych ryb objętych programem MSC, która stanowi cenne źródło informacji i pokazuje różnorodność certyfikowanych gatunków ryb białych.

Nazwa zwyczajowa	Nazwa naukowa	Nazwa zwyczajowa	Nazwa naukowa
Acadian redfish	<i>Sebastes fasciatus</i>	Mackerel icefish	<i>Champscephalus gunnari</i>
Alaska (Walleye) pollock	<i>Gadus chalcogrammus</i>	Megrim	<i>Lepidorhombus whiffiagonis</i>
American yellow perch	<i>Perca flavescens</i>	North Pacific hake	<i>Merluccius productus</i>
Antarctic toothfish	<i>Dissostichus mawsoni</i>	Northern pike	<i>Esox lucius</i>
Argentine hake	<i>Merluccius hubbsi</i>	Northern rockfish	<i>Sebastes polyspinis</i>
Arrowtooth flounder	<i>Atheresthes stomias</i>	Orange roughy	<i>Hoplostethus atlanticus</i>
Atlantic cod	<i>Gadus morhua</i>	Pacific cod	<i>Gadus macrocephalus</i>
Atlantic halibut	<i>Hippoglossus hippoglossus</i>	Pacific halibut	<i>Hippoglossus stenolepis</i>
Beaked redfish	<i>Sebastes mentella</i>	Pacific Ocean perch	<i>Sebastes alutus</i>
Blue grenadier	<i>Macruronus novaezelandiae</i>	Patagonian grenadier	<i>Macruronus magellanicus</i>
Blue ling	<i>Molva dypterygia</i>	Patagonian toothfish	<i>Dissostichus eleginoides</i>
Bocaccio rockfish	<i>Sebastes paucispinis</i>	Petrale sole	<i>Eopsetta jordani</i>
Canary rockfish	<i>Sebastes pinniger</i>	Pikeperch	<i>Sander lucioperca</i>
Chilipepper rockfish	<i>Sebastes goodei</i>	Pink cusk-eel	<i>Genypterus blacodes</i>
Common sole	<i>Solea solea</i>	Rex sole	<i>Glyptocephalus zachirus</i>
Darkblotched rockfish	<i>Sebastes crameri</i>	Rock sole	<i>Lepidopsetta bilineata</i>
Deep-water Cape hake	<i>Merluccius paradoxus</i>	Sablefish	<i>Anoplopoma fimbria</i>
Dover sole	<i>Microstomus pacificus</i>	Saithe	<i>Pollachius virens</i>
Dusty rockfish	<i>Sebastes variabilis</i>	Shallow-water Cape hake	<i>Merluccius capensis</i>
English sole	<i>Pleuronectes vetulus</i>	Shortspine thornyhead	<i>Sebastolobus alascanus</i>
European flounder	<i>Platichthys flesus</i>	South Pacific hake	<i>Merluccius gayi</i>
European hake	<i>Merluccius merluccius</i>	Southern blue whiting	<i>Micromesistius australis</i>
European perch	<i>Perca fluviatilis</i>	Southern hake	<i>Merluccius australis</i>
European plaice	<i>Pleuronectes platessa</i>	Splitnose rockfish	<i>Sebastes diploproa</i>
Flathead sole	<i>Hippoglossoides elassodon</i>	Turbot	<i>Scophthalmus maximus</i>
Golden redfish	<i>Sebastes norvegicus</i>	Tusk (Cusk)	<i>Brosme brosme</i>
Greenland halibut	<i>Reinhardtius hippoglossoides</i>	Walleye	<i>Sander vitreus</i>
Haddock	<i>Melanogrammus aeglefinus</i>	Whiting	<i>Merlangius merlangus</i>
Kamchatka flounder	<i>Atheresthes evermanni</i>	Widow rockfish	<i>Sebastes entomelas</i>
Lemon sole	<i>Microstomus kitt</i>	Witch flounder	<i>Glyptocephalus cynoglossus</i>
Ling	<i>Molva molva</i>	Yellowfin sole	<i>Limanda aspera</i>
Lingcod	<i>Ophiodon elongatus</i>	Yellowtail flounder	<i>Limanda ferruginea</i>
Longspine thornyhead	<i>Sebastolobus altivelis</i>	Yellowtail rockfish	<i>Sebastes flavidu</i>

Glosariusz

Wynik najlepszych praktyk: Wynik 80 lub wyższy w odniesieniu do wskaźnika efektywności w Standardzie Zrównoważonego Rybołówstwa MSC, który skutkuje przyznaniem certyfikatu bez konieczności wprowadzania dodatkowych ulepszeń.

Przyłówek: Niepożądany połów, który obejmuje niewymiarowe ryby lub ryby, na które dane rybołówstwo nie posiada kwoty połowowej, gatunki zagrożone i chronione oraz inne niepożądane w połowie gatunki morskie.

Pół włokiem dennym: Patrz strona 39

Warunek certyfikacji: Wymóg osiągnięcia wyników podwyższający aktualny wskaźnik efektywności do co najmniej 80 (patrz także **wynik najlepszych praktyk**).

Niezależna Jednostka Certyfikująca (CAB):

Zewnętrzna jednostka certyfikująca akredytowana do przeprowadzania oceny zgodności ze Standardem Zrównoważonego Rybołówstwa MSC.

Warunkowa certyfikacja: Przyznawana rybołówstwom, które uzyskały certyfikat MSC, ale są zobowiązane do wprowadzenia takich usprawnień, aby wszystkie wskaźniki efektywności spełniały najlepsze światowe praktyki (wynik co najmniej 80) w ciągu pięcioletniego okresu obowiązywania certyfikatu.

Zasoby rybne: Stada ryb, z których pochodzą połowy danego rybołówstwa. Termin ten zakłada, że dana populacja jest biologicznie odrębną jednostką.

Rodzaje narzędzi połowowych: Patrz strona 39

Zasady kontroli odłowu: Środki podjęte w celu dostosowania wielkości połowów do zmian w stanie zasobów.

Strategia odłowu: Połączenie monitorowania, oceny stada, zasad kontroli odłowu i działań zarządczych podejmowanych przez rybołówstwo, aby stado docelowe pozostało zdrowe i zrównoważone.

Maksymalny zrównoważony połów (MSY): Największy połów, jaki rybacy mogą odłowić ze stada ryb każdego roku bez spowodowania negatywnych skutków na kolejne lata.

Standard łańcucha dostaw MSC: Certyfikacja zgodności ze standardem MSC zapewnia nieprzerwany łańcuch, w którym certyfikowane produkty morza są łatwe do zidentyfikowania, oddzielone od produktów niecertyfikowanych i można je prześledzić do innej certyfikowanej firmy.

Wskaźniki efektywności: Dwadzieścia pięć wskaźników efektywności podzielonych jest na trzy zasady Standardu Zrównoważonego Rybołówstwa MSC, według których oceniane rybołówstwo otrzymuje punkty.

Zasady: Rybołówstwa są oceniane w oparciu o trzy podstawowe zasady standardu MSC: 1) Zdrowe stado, 2) Wpływ na ekosystem, 3) Efektywne zarządzanie rybołówstwem.

Całkowity dopuszczalny połów (TAC): Limity połowowe określające całkowitą ilość ryb, które można odłowić z danego stada.

Jednostka oceny: Docelowe stado(a) w połączeniu z metodą/narzędziem i praktyką połowową (w tym rodzajem/rodzajami jednostek połowowych) połowiącymi to stado, a także wszelkie floty, grupy statków, indywidualni operatorzy rybacy lub inni kwalifikujący się rybacy, którzy są uwzględnieni w ocenie rybołówstwa wobec standardu MSC.

**Marine
Stewardship
Council**

Caitlin Ingram, Writer, Data Analyst and Production Manager

John McLeod, Writer and Lead Data Analyst

Nick Wyke, Writer

Andrew Bowman, Sub-editor

Jay Lugar, Technical Support

Anna Debicka, Technical Support

Jennifer Rasal, Data Support

Matthew Bamping, Data Support

Lee Rickler, Digital Manager

Paul Ashby, Graphics

Tomaso Capuano, Creative Director

Mark Barber, Editor

Marine
Stewardship
Council

Dowiedz się więcej

msc.org/pl/biale-ryby

Kontakt

polska@msc.org

@MSCPolska

/marine-stewardship-council

All images copyright of the MSC unless otherwise stated.
Registered Charity number: 1066806. Registered Company number: 3322023.
© Marine Stewardship Council 2024